

Výroční zpráva 2021

Českého svazu ochránců přírody Vlašim

Proč tu je ČSOP Vlašim

Pečujeme o přírodní a kulturní dědictví Podblanicka jako místo k životu pro nás i pro další generace. Pomáháme lidem objevit hodnotu a krásu přírody a najít svůj vztah k místu. Spojujeme lidi v úsilí chránit společné místní dědictví.

Naší vizí je Podblanicko jako vzorový region pro soužití přírody a lidí.

Chceme být organizací,

1. ve které si svou práci užíváme,
2. kde lidé věří tomu, co dělají,
3. kde na sobě pracujeme,
4. kde dovedeme využít synergii různých týmů,
5. která je přitažlivá pro lidi,
6. která vydrží i v horších časech.

Kontaktní údaje ZO ČSOP Vlašim,

Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim

Tel.: 317 845 169, 317 845 965

E-mail: vlasim@csop.cz

www.csopvlasim.cz

www.facebook.com/csopvlasim

**Pohotovostní telefon
Záchranné stanice pro živočichy**

777 800 460

Bankovní spojení:

Česká spořitelna a. s., pobočka Vlašim,
č. ú. 322147339/0800

IČ: 185 95 677, **DIČ:** CZ18595677

DALŠÍ ORGANIZAČNÍ ÚDAJE

ČSOP Vlašim je základní organizací Českého svazu ochránců přírody, která byla ve Vlašimi založena již 25. září 1990.

ČSOP Vlašim je krajským střediskem environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty.

ČSOP Vlašim je členem Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, členem Sdružení mladých ochránců přírody.

ČSOP Vlašim zřizuje Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka, který je akreditovaný Radou Národního pozemkového spolku.

ČSOP Vlašim zřizuje Záchrannou stanici pro živočichy, která je začleněna do Národní sítě stanic a parazoo, akreditované MŽP.

ČSOP Vlašim je zakládajícím členem o.p.s. Český Merán, zakládajícím členem MAS Blaník.

ČSOP Vlašim koordinuje přidělování značky „KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt“ a je členem Asociace regionálního značení.

ČSOP Vlašim je koordinátorem Geoparku Kraj blanických rytířů a zakládajícím členem oblastní destinační agentury Kraj blanických rytířů.

Je symbolické, že vlašimská organizace Českého svazu ochránců přírody sídlí v domě, kde se před sto lety scházel místní spolek pro okrašlování a ochranu domoviny.

ISBN: 978-80-87964-32-3

Český svaz ochránců přírody, Vlašim, 02/09 základní organizace

editoři: Kateřina Červenková, Jiří Pavelka

autorka kresby na titulní straně: Kristina Hovorková

tisk: Tiskárna PROTISK s.r.o., České Budějovice

náklad: 600 ks

Svět se mění a my s ním

V předchozím roce 2020 jsme oslavili 30 let práce naší organizace a hodně bilancovali. Po obtížném „covidovém“ roce jsme se jako mnozí další těšili na návrat k normálnímu životu, ale namísto toho jsme se učili žít v proměněném světě. Proto je dobře, že jsme se v roce 2021 zastavili a zamysleli nad svým posláním a cíli. Setkali jsme se ke strategickému plánování a ujasnili si, proč tu jsme, v čem je naše síla a přínos pro svět kolem nás, co nás drží pohromadě. Zkoumali jsme, jak nás vidí okolí, jak můžeme lépe pracovat s našimi příznivci a podporovateli, jak zapojit ostatní do naší činnosti, jak získat nové dárce.

V květnu poněkud nečekaně došlo ke změně předsedy naší organizace. Našeho dlouholetého předsedu Pavla Pešouta jsem po 30 letech jeho úžasné, košaté a neuvěřitelně tvůrčí práce vystřídala já. Změna je to pro všechny velká a náročná, ale věřím, že se daří a podaří ji

zvládnout. Nakonec Pavel jako otec zakladatel a čestný předseda organizace zůstává s námi dál jako aktivní člen týmu a náš nejpracovitější dobrovolník.

Přes všechny potíže a změny se můžeme za rokem 2021 ohlédnout se ctí a uvidět množství práce, které je za námi. Vypovídá o něm i obsah této výroční zprávy. Povedlo se to díky tvrdé práci, nadšení a obětavosti našich lidí – zaměstnanců, dobrovolníků a aktivních členů a díky ohromné podpoře našich partnerů, dárců a příznivců. Všem, kteří přispěli k našemu společnému dílu v roce 2021, ze srdce děkuji.

Katka Červenková, předsedkyně

březen 2022

10 největších úspěchů v roce 2021

01 Sestavili jsme náš první kompletní strategický plán pro roky 2021–2026, definici značky a základ fundraisingové strategie. I přes epidemiologickou situaci jsme udrželi všechna pracovní místa našich zaměstnanců.

02 Získali jsme souhlasy vlastníků pozemků mokřadních luk nově zapojených do pozemkového spolku o celkové výměře 1,7 ha.

03 V podblanické krajině jsme vysadili dalších 865 stromů a 1 019 keřů. Navázali jsme tak na náš dlouholetý počin „200 km alejí na Podblanicku“, který byl v roce 2021 oceněn v soutěži Adapteerra Awards cenou sympatie.

04 Úspěšně jsme ukončili pětiletý projekt LIFE for Minuartia – Život pro kuřičku a zároveň se nám podařilo na něj plynule navázat dalším projektem na podporu hadcových druhů rostlin u Borovska. Několik let úsilí přineslo své ovoce – z původních několika desítek jedinců se nám povedlo zvýšit počet rostlin kuřičky hadcové v přírodě na 2000.

05 Dokončili jsme obnovu přírodní památky Roudný. Mj. jsme vytvořili protierozní přehrážky k ochraně písčitého svahu, který jsme v předchozím roce odkryli na místě bývalého kalojemu. Průzkum blanokřídleho hmyzu prokázal úspěšnost zásahu – na místě bylo objeveno 89 druhů, z nichž 9 druhů se vyskytuje pouze na další jedné nebo dvou lokalitách v České republice.

06 Péči naší záchranné stanice pro živočichy prošlo rekordních 960 jedinců. Přes 270 živočichů se podařilo vypustit do volné přírody a 157 jich zůstalo v péči.

07 Přes přetrvávající epidemiologická opatření se podařilo obnovit výukové programy, akce pro veřejnost a učitele v Podblanickém ekocentru ČSOP i ve Vodním domě. Podblanické ekocentrum úspěšně obhájilo značku „Certifikovaný poskytovatel EVVO“. Vodní dům vydal novou dětskou publikaci Vážkomalovánky.

08 Návštěvnost návštěvnických center Vodní dům a Dům přírody a paraZOO se téměř přiblížila normálnímu roku. Pro návštěvníky jsme vytvořili společnou vstupenku Rodinku, která propojuje všechny tři naše turistické cíle.

09 V regionálním rozvoji Kraje blanických rytířů jsme čelili novým „covidovým“ výzvám. Zakázané slavnosti vyhlášení s osobní účastí jsme alespoň částečně nahradili na sociálních sítích speciálním videem a dokumentací osobního předávání cen. On-line certifikační komise udělilo 14 nových certifikátů KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®. V rámci národního geoparku jsme zahájili program terénních geologických exkurzí.

10 Někteří z nás se učili, jak na tvorbu mediálních a fundraisingových kampaní. Kromě úspěchu v soutěži Adapteerra Awards se podařilo vytvořit nový videospot záchranné stanice, získat prostředky v menších sbírkách Mlékovod a Čejka si sama hnízdo neochránil, zahájit sbírku Jendaruj! včetně nového videa.

ÚVOD

10 největších úspěchů v roce 2021	1
---	---

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka.....	3
V roce 2021 se podařilo:	3
Sledování přírodovědně cenných lokalit.....	4

Péče o nelesní zeleň

Údržba a výsada zeleně ve městech a v obcích	5
Obnova alejí a remízů v zemědělské krajině	5
Adaptterra Awards – Vysazení 200 km alejí pod Blaníkem	6

Druhá ochrana

Záchrana kuřičky hadcové.....	6
Obnova šípákových doubrav a suchých trávníků v EVL Žehuňsko	7
Záchrana starých odrůd ovocných dřevin Podblanicka	8
Ochrana páchníka hnědého a dutinových stromů.....	9
Záchranné transfery obojživelníků a škeblí.....	9
Národní program Ochrana biodiverzity – Vážky	10
Program Ryby a mihule	11
Mapování netopýrů	11
Motýli vltavských strání	12
Mapování a ochrana hnízd čejky chocholaté	12
Obnova přírodní památky Roudný	13
Mapování a rozšíření hnízdních příležitostí sovy pálené	14

Záchranná stanice pro živočichy

Spolupráce se státní správou, posudková činnost Účast ve správních řízeních	16
Přírodovědné průzkumy.....	16

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA

Podblanické ekocentrum ČSOP Výukové a pobytové programy Podblanického ekocentra.....	17
Ekologická olympiáda	18
Metodická pomoc učitelům.....	19
Konference EVVO	19
Středočeská M.R.K.EV. a Mrkvička	19
EVVOkace	19
Mimoškolní aktivity Oddíl mladých ochránců přírody Včelojedi.....	19
Letní tábor.....	20

Příměstské tábory v paraZOO	20
Badatelské tábory	20
Akce pro veřejnost v Podblanickém ekocentru ČSOP.....	21
Ubytování účastníků výukových programů	22
Ekoporadna pro veřejnost.....	22
Knihovna přírodovědné a regionální literatury.....	22
Dům přírody Blaníku.....	22
Návštěvnícké středisko Vodní dům	23
Výukové programy Vodního domu	24
Akce pro veřejnost	24
paraZOO	26
Ekoobchod a e-shop.....	26
Interpretace přírodního dědictví	27
Interpretace zajímavých lokalit s využitím geocachingu.....	27
Publikační činnost	28
Časopis Pod Blaníkem	28
Slavíme Silvestra bez rachejtli (?).....	28
Vážkomalovánky	28
ČSOP Vlašim na internetu.....	28
ČSOP Vlašim na sociálních sítích.....	28
Facebook	28
Instagram	29

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Národní geopark Kraj blanických rytířů	30
Rada geoparku	30

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®

Ocenění Blanický rytíř	32
Podblanická galerie ČSOP Vlašim	33

ŽIVOT V ORGANIZACI

Členové ČSOP Vlašim	34
Společenský život v roce 2021.....	34
Terénní stanice Borovsko	34
Plánování a vyhodnocování činnosti	35
Dobrovolníci – posila, bez které se ČSOP Vlašim neobejde	36

HOSPODAŘENÍ V ČSOP VLAŠIM

Fundraising v ČSOP Vlašim	37
Fundraisingové kampaně záchranné stanice pro živočichy	37
Rozvaha	38
Výkaz zisků a ztrát	39
Zpráva auditora	40

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka

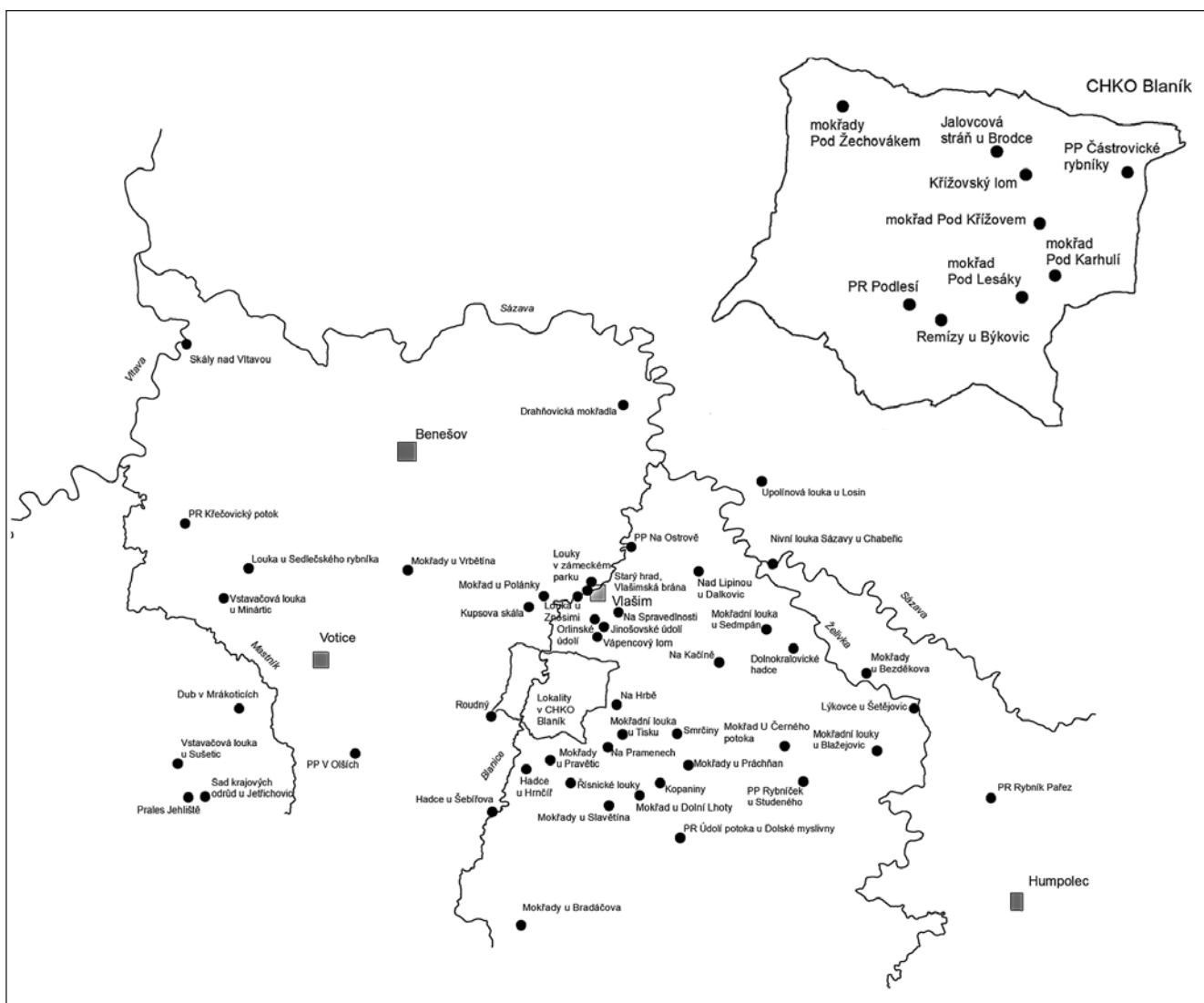
Martin Klaudys, Karel Kříž

Pod program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ zařazujeme aktivity spojené s péčí o přírodní a kulturní památky na Podblanicku, které zajišťujeme prostřednictvím smluv a dohod s vlastníky a hospodáři. Věcnými právy podchycujeme 47 přírodovědně a kulturně významných lokalit na Podblanicku. Se sedmi zemědělskými hospodáři jsme uzavřeli dohodu o společném postupu při péči o krajinu. O vybrané lokality a stavby pečujeme s pomocí práce vlastních členů a dobrovolníků. Na lokalitách provádíme průběžné sledování rostlin a živočichů, na které zpravidla navazují další jednání s hospodáři a vlastníky. Naše lokality jsou postupně vybavovány informačními tabulemi a představovány i v regionálním tisku.

Od roku 1999 je program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ akreditován Radou Národního pozemkového spolku.

V roce 2021 se podařilo:

- získat souhlasy od vlastníků pozemků na lokalitě kosatce sibiřského (*Iris sibirica*) nedaleko Bezděkova o výměře 0,8 ha. Na lokalitě bychom nyní rádi obnovili kosení.
- získat souhlasy na další části pozemků na mokřadních loukách u Bradáčova o výměře přes 0,6 ha. Část lokality byla v loňském roce poprvé po řadě let posečena a plochy sečení budeme postupně rozšiřovat.
- získat souhlasy na další pozemek na mokřadních loukách u Slavětína o výměře přes 0,3 ha. Část luk pravidelně sečeme již několik let.
- prodloužit souhlasy se sečením a nájemní smlouvy na pozemky na mokřadních loukách u Karhule, Lesáků a Křížova v CHKO Blaník. Obdobně na cenné mokřadní lokalitě „Na Kačíně“ u Kuňovic. Celkem

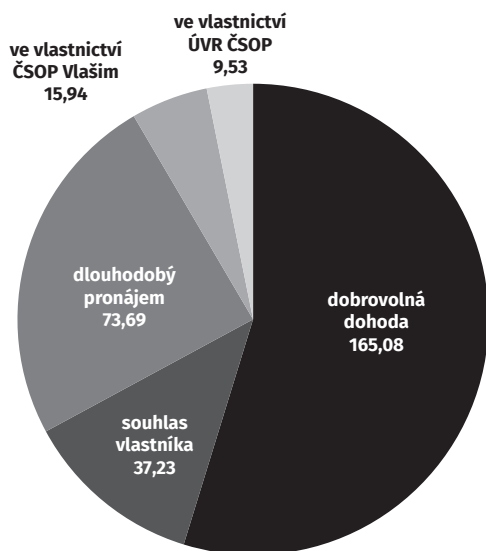

Mapa č. 1: Lokality v péči ČSOP Vlašim v rámci programu Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka.

jsme obnovili smluvní vztahy s vlastníky u více než 4 ha pozemků.

- dokončit výřezy náletů v Křížovském lomu v CHKO Blaník. Vyřezáním náletů podporujeme plazy, hmyz a také vzácné druhy lišejníků.
- provést výřez křovin na mokřadní louce u Řisnice, kde připravujeme plochy pro tůně.
- zapojit do péče o lokality dobrovolníky– hrabání posečené trávy na lokalitě „Na Pramenech“, vyřezávání náletů na louce u Řisnice.
- provést projektovou přípravu pro tůně na louce v nivě Blanice u Znosimi. Vzniknou dvě velké tůně pro zvýšení nabídky stanovišť pro rostliny i živočichy. Na lokalitu byl zpracován ochranný plán.
- zajistit kosení na 36 ha mokřadních a květnatých luk a dalších ploch v péči pozemkového spolku, na dalších 16 ha byla realizována pastva.

Celková plocha přírodovědně cenných pozemků v pozemkovém spolku je 301 ha. Struktura věcných práv k pozemkům k 31. 12. 2021 je uvedena v grafu č. 1.

Graf č. 1: Hektarová výměra pozemků zařazených do programu pozemkového spolku dle věcných práv.

Tabulka č. 1: Výměra kosených a pasených ploch v roce 2021.

lokality	výměra (ha)
CHKO Blaník (PR Podlesí, PP Částovické rybníky, mokřady u Lesáků, ...)	7,3
mimo CHKO Blaník (Drahňovická mokřadla, Na Kačíně, ...)	27
NPP Hadce u Želivky	1,7
Sad Jetřichovice (paseno ve spolupráci s Forest-fish s.r. o.)	7,8
PP Na Ostrově (pasená lokalita)	3,2
NPP Hadce u Želivky (pasená lokalita)	5
celkem	52

Sledování přírodovědně cenných lokalit

V roce 2021 proběhl systematický průzkum obojživelníků na lokalitách v Jinošovském údolí, Křížovském lomu, na mokřadech v Podlesí a v lokalitě Na pramenech. Průzkumem jsme ověřili druhovou bohatost lokalit, potěšující byla vysoká početnost kuňky obecné (*Bombina orientalis*) v Jinošovském údolí a na Podlesí. K výskytu obojživelníků významně přispívají tůně, které již řadu let na Podblanicku budujeme.

Pokračují průzkumy lokality Roudný, Drahňovická mokřadla a Dolnokralovické hadce, kde sledujeme houby, vegetaci i vybrané druhy hmyzu.

Proběhlo sledování netopýrů v dolním toku řeky Sá-zavy, kolem jejího sevřeného údolí mezi obcemi Piko-vice a Kamenný přívod. Území je zajímavé kombinací přírodního reliéfu s několika zbytky starých důlních děl po těžbě zlata. Význam projektu je také velmi přínos-ný pro možné posouzení vlivu plánovaného vyústění dálnice D3 v úseku Luka pod Medníkem – Žampach.

Realizovali jsme průzkum vážek na lokalitách Drahňo-vická mokřadla, Jinošovské údolí a Na Kačíně. Nejbohatší je Jinošovské údolí, kde bylo zaznamenáno 27 druhů vá-žek včetně vážky jasnokvrnné (*Leucorrhinia pectoralis*), zařazené do soustavy Natura 2000. Průzkum je význam-ným podkladem pro další péči o Jinošovské údolí.

Program „Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka“ včetně výzkumu lokalit byl v roce 2021 finančně podpořen v rámci programu rozvoje pozemko-vých spolků Českého svazu ochránců přírody, finančně podpořeného v grantovém řízení MŽP.

Prostředky na management lokalit byly zajištěny z Programu péče o krajinu MŽP, Programu obnovy při-rozených funkcí krajiny MŽP a programu LIFE.

Na sečení mokřadních luk u Bradáčova se podíleli dobrovolníci.
foto: archiv ČSOP Vlašim

Mokřadní louka u Bezděkova s kosatcem sibiřským (*Iris sibirica*).
foto: M. Klaudivs

Olétaný jedinec soumráčníka jitrocelového (*Carterocephalus palaemon*) na kostivalu lékařském (*Symphytum officinale*).
foto: M. Kloudys

Údržba chráněných území za pomoci lištové sekačky.
foto: M. Janče

Péče o nelesní zeleň

Miroslav Jandák, Pavlína Čepková

V roce 2021 se na práci ve Středisku péče o zeleň podílelo 16 stálých pracovníků. Naše práce zahrnovala především údržbu zeleně ve Vlašimi a dalších obcích, zakládání alejí a remízů, spolupráci se Střediskem péče o přírodu a krajinu na společných projektech (LIFE for Minuartia – Život pro kuřičku, Obnova šipákových doubrav a suchých trávníků v EVL Žehuňsko, Stabilizace populace páchníka hnědého v EVL Vlašimská Blаницe, Norské fondy Hadce, Obnova tůní na Podblanicku, Motýli vltavských strání) a údržbu chráněných území sečením luk. Prováděli jsme také následné péče na projektech, které jsme realizovali v předešlých letech.

Výřez tůní na lokalitě Podlesí na Podblanicku.
foto: M. Jandák

Údržba a výsadba zeleně ve městech a v obcích

V roce 2021 jsme pokračovali v údržbě městské zeleně ve Vlašimi. Po celý rok probíhala údržba zeleně, zahrnující kácení nebezpečných či neperspektivních dřevin, ošetření vzrostlých stromů, náhradní výsadba nových dřevin. Dále byla prováděna údržba keřových a trvalkových záhonů. Celkem bylo ošetřeno asi 180 stromů a 62 stromů bylo pokáceno. Po Vlašimi i okolí se vysadilo 73 stromů. V rámci údržby probíhaly také práce na alejích v okolí Vlašimi – vyžínání, zálivka, ošetření a dosadby.

Spolupráce s údržbou veřejné zeleně probíhala nadále i v Týnci nad Sázavou. Proběhlo zde ošetření i kácení stromů, výsadba dřevin, zejména pak v ZŠ a MŠ Komenského proběhla realizace nových záhonů. Celkem zde bylo vysazeno 743 keřů.

Své služby jsme poskytovali také dalším obcím: Trhový Štěpánov, Mnichovice, Mrač, Sokoleč, Krhanice, Říčany, Votice, Lešany ad.

V rámci služeb městům a obcím, jsme také celoročně poskytovali konzultace a poradenství.

Obnova alejí a remízů v zemědělské krajině

Na podzim proběhla výsadba ovocných a okrasných alejí v rámci dotačního titulu Program péče o krajinu.

- Obnova dvou alejí podél cest u Keblova – 60 ks jeřábu ptačího a 8 ks lípy srdčité.

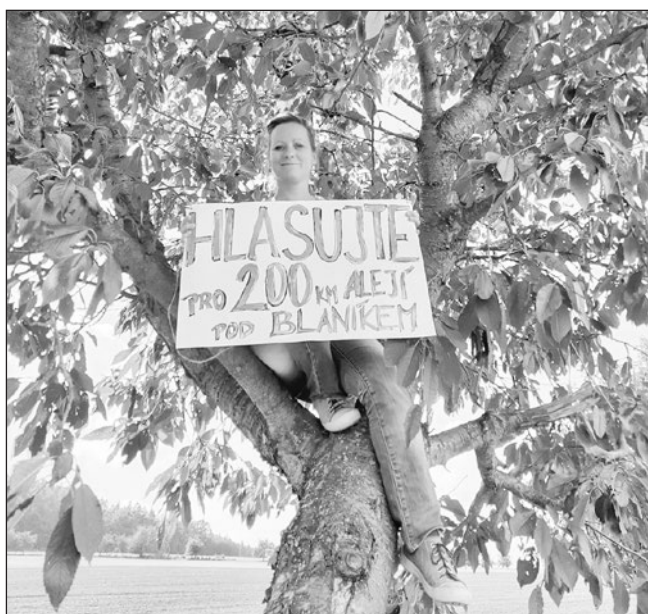
U příležitosti oslav 50 let od založení stavební společnosti Metrostav vysadili její zaměstnanci společně s vlašimskými ochránci přírody novou alej u Chotýšan.
foto: H. Zajíčková

- Založení neovocné aleje a keřového pásu na stráni u místní komunikace v Mrači, část Křenčín – 8 ks lípy srdčité a 120 ks keřových sazenic (hloh, růže šípková, líska).
- Výsadba tří jednostranných alejí podél cest u Teňovic a izolační zeleně u vodního toku Rokytka – 9 ks jeřábu ptačího, 9 ks hrušňů a 22 ks jabloní, 10 ks dubu letního a 16 ks lípy srdčité a 132 keřových sazenic (hloh, ptačí zob, růže šípková, svída).
- Obnova alejí na třech lokalitách u Vracovic – 15 třešní, 8 jabloní, 39 slivoní a 4 hrušně.
- Založení extenzivního ovocného sadu u Zdislavic jako nového biotopu pro volně žijící živočichy – 10 jabloní, 6 hrušňů, 5 třešní, 3 slivoně a 24 keřových sazenic (hloh, růže šípková).
- výsadbu podél nových komunikací Živohošť – Neveklov ve spolupráci s firmami BES s.r.o. a SILNICE GROUP a.s. – 9 bříz, 9 jeřábů ptačích, 29 dubů, 38 lip, 20 javorů, 35 slivoní, 35 ořešáků, 16 slivoní, 15 třešní a 6 hrušňů.
- Obnova šesti alejí u Bystřice u Benešova – lipová alej u Ouběnic, březová alej v Božkovicích, dubová alej u Drachkova, ovocná alej Nesvačily Záhořany, javorovo-jilmová alej u Hůrky a třešňová alej u Mokré Lhoty. Celkem bylo vysazeno 40 jabloní, 30 hrušňů, 66 slivoní, 59 třešní, 46 dubů, 20 lip, 21 javorů, 54 bříz a 12 jilmů.

Adaptterra Awards – Vysazení 200 km alejí pod Bláníkem

Karel Kříž

Naše více jak 20letá práce ve zlepšování stavu krajiny na Podblanicku byla oceněna v rámci prestižní mezinárodní soutěže Adaptterra Awards. Projekt Vysazení 200 km alejí pod Bláníkem získal nejvíce hlasů z celkem

Během propagace projektu „Vysazení 200 km alejí na Podblanicku“ byly představeny vybrané aleje.

foto: E. Albertová

18 přihlášených projektů, a získal cenu sympatie. Ale není to ocenění jen našeho úsilí, ale rovněž ocenění všech spolupracujících obcí (bylo jich za tu dobu více jak 70) a dalších subjektů a vlastníků pozemků. Aleje společně do krajiny vysazujeme od roku 1998 a až dosud se nám jich na Podblanicku podařilo obnovit více jak 230 km. A to je množství, které nemá v České republice obdobu. Získání ocenění nás velice potěšilo, ale ještě více nás těší, že aleje, které jsme vysadili, rostou a jsou v krajině kolem Blánika vidět.

Druhovú ochrana

Záchrana kuřičky hadcové

Hana Pánková, Karel Kříž

Rok 2021 byl pro kuřičku rokem velmi významným. V červnu byl ukončen pětiletý projekt LIFE for Minuartia – Život pro kuřičku a plynule (jak časově, tak i prostorově) na něj navázal projekt financovaný z Norských fondů Podpora ohrožených hadcových druhů a perialpidských borů v lesích na Borovsku.

V rámci projektu LIFE se podařilo obnovit přirozené podmínky vhodné pro prosperitu nejen kuřičky, ale i hadcových druhů. Na území proběhlo prosvětlení porostu, odstranění náletových dřevin a stržení nahromaděného humusu. Významným zásahem, který pokračuje i po projektu, je obnovení lesní pastvy (5 ha) a kosení (6 ha) na částech se třtinou. Pastva je historický způsob hospodaření v tomto typu území. Ovce spásou trávy i semenáčky dřevin, kopýtky naruší půdní povrch, a tak vytvoří podmínky pro růst hadcových druhů.

Počet kuřičky hadcové se tak v přirozených populacích zvýšil na 647 v národní přírodní památce Hadce u Želivky a 368 jedinců v přírodní památce Hadce u Hrnčír. Výzvou do budoucna zůstávají nejvíce osluněné jižní části, kde se kvůli klimatickým změnám počet jedinců stále snižuje. Kuřička byla vysazena na část území, kde v minulosti vyhynula a do blízkosti ploch, kde přežívalo posledních několik jedinců. Celkem tak je nyní v přírodě více než 2000 jedinců.

Ochrana kuřičky probíhá i mimo přirozené lokality – úspěšně byly vytvořeny záchranné populace v návštěvnickém středisku EVL Želivka Vodní dům, v Botanické zahradě PřF UK v Praze, v Botanické zahradě v Průhoních. Velmi významné pro vytvoření záchranných populací je zapojení místních obyvatelů (z Bernartic, Čechtí, Kácova, Vojslavic, Kamberku, Hrnčír), obcí (Pravonín, Bernartice, Kamberk, Hulice), Církevní MŠ a ZŠ Archa Petroupim a Správy CHKO Bláník v Louňovicích.

Na projekt LIFE navázal nový projekt Podpora ohrožených hadcových druhů a perialpidských borů v lesích na Borovsku, který probíhá na části hadcového tělesa mimo chráněné území ve spolupráci se správcem pozemků – Lesy ČR, s.p., Botanickým ústavem AV ČR, v.v.i. a Univerzitou v Oslu. V rámci tohoto projektu probíhají obdobné typy zásahů jako v projektu LIFE – lesní

Rozhrnování hrabanky se semeny v lomu Bernartice.
foto: H. Pánková

Kosení třtiny na hadcovém tělese v rámci projektu Podpora ohrožených hadcových druhů a perialpidských borů v lesích na Borovsku.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Strhávání ploch s porostem třtiny bagrem.

foto: H. Pánková

porosty se prosvětlují, odstraňují se náletové dřeviny, kosí se třtina a na vybraných územích se bude strhávat humusová vrstva. Na části území se vybudují oplocenky pro přirozenou obnovu boru. V místech, kde přirozená obnova není možná, proběhne umělá výsadba. Ze semen získaných ze záchranných populací se připraví semenáčky kuřiček, které budou vysazeny na několik

vybraných míst. Těmito zásahy se tak vytvoří mozaika stanovišť, která umožní propojení doposud oddělených populací kuřičky.

V roce 2021 pokračovala spolupráce s firmou SHB s.r.o., která provozuje hadcový lom v Bernarticích. Na již opuštěných částech lomu byla zahájena ve spolupráci s Botanickým ústavem AVČR, v. v. i., přírodě blízká rekultivace – vytvořený lesní porost se prosvětluje, místa s vysokou vrstvou humusu či porostem třtiny se strhla. Na vybraná místa se navezla hrabanka se semeny z částí, kde se bude lom rozšiřovat. Tím došlo k obnovení biotopu hadcového boru a hadcové vegetace.

Obnova šípákových doubrav a suchých trávníků v EVL Žehuňsko

Karel Kříž, Hana Pánková

Od roku 2020 je ČSOP Vlašim zapojen do rozsáhlého projektu LIFE South Moravia, který je zaměřen na obnovu stepí a suchých trávníků. Část projektu probíhá v národní přírodní rezervaci Kněžičky a v přírodní památce Žehuňsko-Báň. Jedná se o velmi cenná území teplomilných doubrav s dubem pýřitým a navazující druhově bohaté suché trávníky s početným zastoupením zástupců vstavačovitých. V rámci projektu byla zahájena obnova těchto stanovišť. V roce 2021 jsme pracovali zejména na obnově šípákových doubrav v NPR

Vstavače nachové v PP Žehuňsko – Báň.

foto: H. Pánková

Podrost kamejky modronachové v NPR Kněžičky.
foto: H. Pánková

Vyřezávání náletů v NPR Kněžičky.
foto: H. Pánková

Kněžičky, kde probíhá prosvětlení porostu a vyřezání náletových dřevin. Protože je v lesích velké množství zvěře, je nutné vybudovat oplocenky, aby les mohl přirozeně zmlazovat. Dále na lokalitě sbíráme žaludy dubu pýřitého a napěstováváme z nich sazenice, které budou na lokalitu vysazeny. Obnova suchých trávníků byla zahájena v oboře Kněžičky, kde se vyskytuje velké množství divoké zvěře, která velmi intenzivně spásá vegetaci. Část území proto byla na část sezóny ohrazena, aby se rostliny stihly rozmnožit. Na další

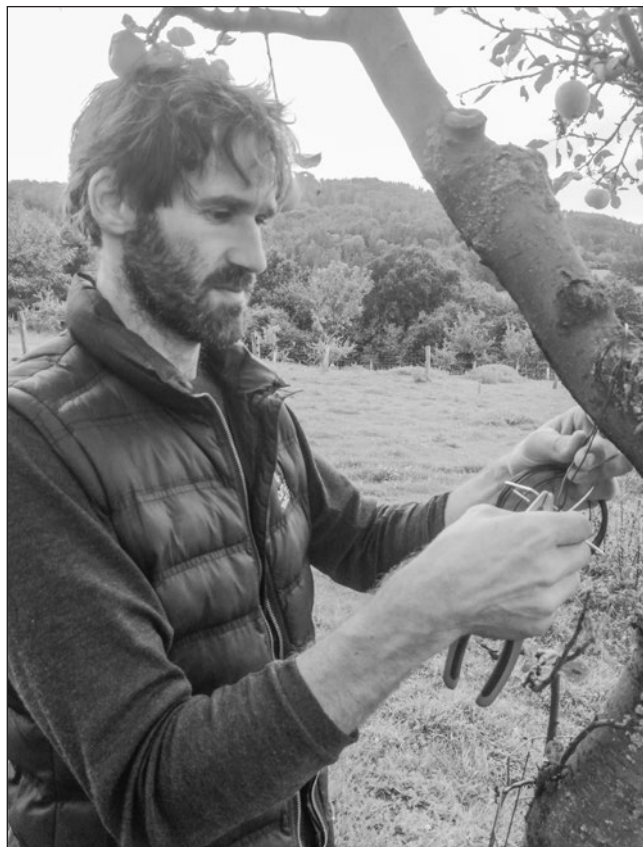
části bylo zahájeno kosení. V PP Žehuňsko – Báň byla zahájena obnova starého ovocného sadu, který je velmi bohatý na zástupce vstavačovitých, ale v současné době je velmi zarostlý. Po vyřezání většiny keřů a náletových dřevin bude do této části zavedena extenzivní pastva ovce, která povede k obnově suchého trávníku.

Záchrana starých odrůd ovocných dřevin Podblanicka

Karel Kříž, Tomáš Potfaj

Sad starých odrůd se nachází na okraji obce Jetřichovice. Jedná se o původní ovocný sad, který máme dlouhodobě pronajatý od Ing. Otto Srba a kde kromě péče o staré stromy vysazujeme podnože a roubujeme na ně vzácné staré odrůdy ovoce (především jabloně a hrušně). Od jara do podzimu zde vlastník pase stádo ovcí a naším úkolem je tak kontrolovat zabezpečení vysazených podnoží proti poškození okusem. Proto jsme také pokračovali ve výměně ochrany a osadili u 30 podnoží nové dřevěné trojnožky s dvojitou ochranou pletivem. Zároveň proběhla inventarizace a označení prvních 150 stromů čísly podle jejich pořadí v databázi sadu, které umožní lepší identifikaci v terénu.

Jako již tradičně proběhlo v září v Podblanickém ekocentru ČSOP Vlašim setkání k problematice starých krajových odrůd ovocných dřevin, na které navázala výstava starých odrůd ovoce. Oborového setkání se zúčastnili zájemci o staré a krajové odrůdy, kteří přinesli vzorky z celé republiky a podíleli se na jejich určování.

Tomáš Potfaj umísťuje na jednu z podnoží inventarizační číslo. Z celkového počtu cca 600 stromů bylo letos takto označeno 150.
foto: archiv ČSOP Vlašim

Bylo určeno nejméně 140 vzorků starých odrůd jablek a hrušek, z nich bylo 42 vzorků odrůd následně vystaveno. Výstava byla umístěna v průjezdu Podblanického ekocentra, takže ji měli možnost zhlédnout všichni příchozí do ekocentra i paraZOO.

Tradiční výstava vzorků starých odrůd. Letos bylo vystaveno 42 odrůd jabloní, hrušní a švestek.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Ochrana páchníka hnědého a dutinových stromů

Karel Kříž, Hana Pánková, Matěj Vácha, Miroslav Jandák

Projektu Stabilizace populace páchníka hnědého v EVL Vlašimská Blanice, který podpořil Operační program Životní prostředí vstoupil v roce 2021 do druhé poloviny realizace. Cílem projektu je vytvořit síť stanovišť pro páchníka hnědého, zvláště chráněného saproxylofágního brouka. Ten obývá dutiny stromů a je tak dešťníkovým druhem pro řadu dalších organismů, vázaných na tato stanoviště. Vlašimský zámekský park je díky existenci řady starých dutinových stromů, v nichž páchník žije, vyhlášen Evropsky významnou lokalitou sítě Natura 2000.

Na počátku roku byly dokončeny výřezy náletů v Orlickém údolí a začalo druhé kolo (opakovaný výřez)

V rámci projektu jsou každoročně koseny i nově vysazené aleje, aby nedocházelo k jejich zarůstání.

foto: archiv ČSOP

náletů v zámekském parku ve Vlašimi. V průběhu roku probíhala údržba výsadby dubů v oplocenkách v Orlickém údolí a údržba výsadby v alejích kolem Vlašimi. Dále pak kosení luk v zámekském parku ve Vlašimi a kosení v alejích kolem Vlašimi. Na podzim jsme se pak zaměřili na ošetření 88 památných lip na Loreti.

Záchranné transfery obojživelníků a škeblí

Alena Konvalinová

Na mnoha místech v jihovýchodní části Středočeského kraje jsou tahové cesty obojživelníků do místa rozmnožování přerušeny frekventovanými komunikacemi. Na těchto úsecích dochází k masovému úhynům těchto živočichů vlivem dopravy. Jedná se především o druhy ropucha obecná, skokan hnědý, blatnice skvrnitá a různé druhy čolků. ČSOP Vlašim se dlouhodobě věnuje mapování těchto nejkritičtějších úseků a podél nich ve spolupráci s dobrovolníky buduje naváděcí zábrany s padacími pastmi a přenosy obojživelníků přes kritická místa.

V roce 2021 byly pro výstavbu mobilních zábran oproti předchozím letům využívány nové materiály, a to především tkaná školkařská textilie a kaširovaná fólie. Tyto materiály odpovídají SPPK E 02 001 Zřízení a provoz

Pracovníci záchranné stanice připevňují naváděcí zábranu.

foto: F. Petrák

mobilních zábran pro obojživelníky podél komunikací. Fólie byly podél silnic upevněny na zabudovaných dřevěných kolících vruty s podložkou, které umožňovaly následnou snadnou demontáž.

Jako padací pasti sloužily plastové kbelíky s otvory, jejichž velikost bránila obojživelníkům v prolézání pod past nebo jejich zachycení. Okraj padacích pastí byl zarovnan s terénem a spodní část folie byla instalována do připravené rýhy a následně zahrnuta zeminou, aby obojživelníci nemohli naváděcí zábrany podlézat. Během doby, kdy byl úsek zabezpečen, byly dvakrát denně kontrolovány padací pasti a lapení živočichové byli přenášeni.

V roce 2021 se podařilo přes komunikace přenést 3668 jedinců. Zároveň byla přidána lokalita u rybníku Polexina (obec Čestín), kde jsou dlouhodobě pozorováni přejetí obojživelníci. Díky mobilním zábránám se na nové lokalitě podařilo přesunout 424 jedinců.

Tabulka č. 2: Počet všech přenesených jedinců v letech 2004–2021.

ROK	LOKALITA										Celkem
	Trhový Štěpánov	Šternov	Horka u Zruče	Kačina	Tehov	Propast	Hruškov	Mokrá Lhota	Tisem	Polexina	
2004	1 502	1 456	1 021	2 398	393	nesled.	nesled.	nesled.	/	/	6 770
2005	2 012	1 599	1 137	2 254	738	nesled.	nesled.	nesled.	/	/	7 740
2006	1 166	1 804	558	73	336	nesled.	nesled.	nesled.	/	/	3 937
2007	1 043	1 565	467	515	330	260	350	nesled.	/	/	4 530
2008	2 150	940	636	1 989	208	653	469	nesled.	/	/	7 045
2009	2 880	706	473	2 120	758	525	630	nesled.	/	/	8 092
2010	2 454	1 142	534	850	557	432	1 024	nesled.	/	/	6 993
2011	3 504	1 433	390	1 114	569	626	1 843	287	/	/	9 766
2012	1 599	865	605	1 127	123	316	878	240	/	/	5 753
2013	1 401	686	592	3 470	389	130	1 924	537	/	/	9 129
2014	1 634	1 106	356	4 093	403	594	1 183	500	/	/	9 869
2015	2 024	1 462	729	2 567	344	659	874	762	/	/	9 421
2016	2 219	1 317	1169	1 785	433	628	595	1113	/	/	9 259
2017	553	648	1108	159	255	651	213	604	/	/	4 191
2018	518	1 107	733	1 165	/	713	332	454	198	/	5 220
2019	381	561	302	498	/	226	73	50	97	/	2 188
2020	204	380	198	240	/	144	62	69	66	/	1 363
2021	199	1239	194	316	/	119	559	40	578	424	3 668
CELKEM	27 443	20 016	11 202	26 733	5 836	6 676	11 009	4 656	939	424	114 934

Praktikantka záchranné stanice přesunuje ropuchu obecnou.

foto: F. Petrák

Národní program Ochrana biodiverzity – Vážky

Martin Waldhauser, Karel Kříž

V rámci projektu se uskutečnilo ve dnech 24. – 25. 6. 2021 ve východních Čechách a v Orlických horách 21. celostátní setkání odonatologů. Pozornost byla věnována zejména následujícím biotopům: rašeliniště, tůňe na vlhkých loukách, oligotrofní lesní rybníky, potoky a řeky s přirozeným korytem. Během semináře uskutečněno 53 nálezů vážek, bylo zjištěno 27 druhů na 7 lokalitách. V rámci mapování byl potvrzen výskyt několika ohrožených druhů. Poprvé byl pro širší regi-

on v okolí Dobrušky zjištěn výskyt zvláště chráněného druhu vážky jasnoskrvné, na Labi u Hradce Králové byl potvrzen výskyt klínatky rohaté. Po více než 20 letech byl opět potvrzen výskyt lesklice horské. Kromě ekologicko-faunistických průzkumů byly uskutečněny během večera debaty a výměna zkušeností mezi účastníky. Diskutován byl zejména další postup průzkumů vážek v ČR a zapojení aktivit ČSOP, aktuální trendy vývoje odonatocenóz střední Evropy apod.

Terénní exkurze v rámci setkání odonatologů byly vedeny na zajímavé lokality východních Čech, především do okolí rašelinišť, rybníků a řek.

foto: M. Waldhauser

Vážka páskovec kroužkovaný na lokalitě Jinošovské údolí patří k vzácným druhům české fauny.

foto: J. Pokorný

Na Podblanicku jsme v průběhu roku mapovali výskyt na třech územích v naší péči – Drahňovická mokřadla, Na Kačíně u Kuňovic a v Jinošovském údolí u Vlašimi. V Jinošovském údolí bylo zjištěno 27 druhů vážek, což je více než třetina celkového druhového bohatství v ČR. Z druhů červeného seznamu zjištěna vážka jasnoskrnná. Na Drahňovických mokřadlech bylo zjištěno 17 druhů vážek, z druhů červeného seznamu byla zjištěna klínatka vidlitá. Na Kačíně bylo zjištěno 5 druhů vážek, takže prozatím nepředstavuje významné stanoviště pro vážky. Vzhledem tomu, že se zde v roce 2022 plánuje obnovit a doplnit soustava tůní, je možné, že se do budoucna i tato lokalita pro vážky stane přitažlivější.

Program Ryby a mihule

Lubomír Hanel

V roce 2021 byla pozornost věnována analýze možnosti návratu z našeho území vymizelých druhů mihule mořské (poslední datovaný nález z Čech z roku 1912) a mihule říční (poslední údaj o výskytu z roku 1927). Po zlepšení kvality vody v Labi a průchodnosti pro ichtyofaunu se protiproudové tahy na místa tření u uvedených druhů mihulí obnovily. Jednoznačně početně převažuje mihule říční (na jednu mihuli mořskou připadá několik set jedinců mihule říční). V posledních letech mihule říční úspěšně migruje německým úsekem Labe až k našim hranicím (nálezy vícero jedinců v posledních letech u Pirny, Bad Schandau a Schmilky). Nečekaný nález byl učiněn v červnu 2021, kdy byl nale-

zen a vyfotografován na soutoku Malého Labe a Labe na Trutnovsku čerstvě uhynulý samec mihule měřící přes 30 cm, což jednoznačně naznačuje, že by mělo jít o mihuli říční (dospělci mihule potoční totiž dosahují jen poloviční délky). Jedná se o pozoruhodný nález, který vyvolává potřebu ověření výskytu mihule říční nálezy dalších jedinců (viz výzva rybářské veřejnosti v časopisu Rybářství č. 11). Dále byla v tomto roce věnována pozornost publikování souhrnných informací, týkajících se praktické ochrany ichtyofauny. Jedná se o problém trvalého znečišťování vodotečí (Rybářství č. 8) a ochrany mořské ichtyofauny s cílem udržení její biodiverzity (Ochrana přírody č. 5). Mezinárodní vědecká spolupráce vyústila v tomto roce v publikování monografie, obsahující první kompletní revidovaný přehled sladkovodní a brakické ichtyofauny ostrova Sachalin s podrobnými taxonomickými poznámkami. Publikace vyšla v renomovaném mezinárodním časopisu Zootaxa, vydávaném na Novém Zélandu.

Mapování netopýrů

Vladimír Hanzal, Martin Průcha, Karel Kříž

Mapování netopýrů Podblanicka se po několikaletém výzkumu dolního toku Želivky přesunulo na dolní Sázavu. Konkrétně úsek Pikovice – Kamenný Přívoz. V průběhu roku 2021 byl ve sledované oblasti jednoznačně prokázán výskyt 11 druhů netopýrů: netopýra černého, netopýra velkouchého, netopýra vodního, netopýra velkého, netopýra řasnatého, netopýra rezavého, netopýra hvízdavého, netopýra nejmenšího, netopýra parkového, netopýra ušatého a netopýra večerního. Detektorem byl dále zjištěn výskyt kryptických dvojic netopýra ušatého/netopýra dlouhouchého a netopýra vousatého/n.

Netopýr ušatý.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Netopýr černý.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Brandtův. Do sítí bylo odchyceno 28 jedinců 7 druhů: *P. auritus* (12 ex.), *M. daubentonii* (4 ex.), *B. barbastellus* (5 ex.), *M. bechsteinii* (3 ex.), *M. nattereri* (2 ex.), *M. myotis* (1 ex.), *E. serotinus* (1 ex.).

Hromadné úkryty (letní reprodukční kolonie) se ve sledované oblasti bohužel nepodařilo dohledat. Odchyty mláďat však naznačují na přítomnost kolonií v zájmovém území či jeho blízkém okolí. Průzkum bude v roce 2022 pokračovat dalším navazujícím úsekem proti proudu Sázavy.

Motýli vltavských strání

Karel Kříž, Matěj Vácha

V roce 2021 proběhla další etapa projektu Motýli vltavských strání. Dokončili jsme práci na skalách u Smilovic, pod vyhlídkou Šemíkův skok a na Příkošově. Práce zahájila také parta horolezců, kteří prosvětlují nepřístupné skalní terasy a suťová pole ve svazích. Celkem tak letos proběhly práce na více jak 15 ha, pokáceno a okroužkováno bylo více jak 1500 stromů a nálety odstraněny z plochy více jak 2 ha.

Cílem všech těchto prací je obnovit a rozšířit stanoviště teplomilných motýlů, hlavně okáče bělopásného, na stráních vltavského kaňonu od Hříměždic po Teletín. Strmé slunné stráně kaňonu jsou jedním z posledních míst v ČR, kde populace okáče přežívá.

V minulosti se i na prudkých svazích hospodařilo – pásala se tu domácí zvířata, sbíral klest, les byl řídký, vyrostlý především z pařežů. Dnes stráně postupně zarůstají náletovými keři a spolu se stromy tvoří stínící zapojený porost. Mizí tak mozaika střídajících se stepí, skalek a lesů, kterou vyhledávají nejen okáči, ale i další motýli – modrásek rozchodníkový, ostruháček kapiničový nebo přástevník kostivalový.

Část dřevin není záměrně kácena, ale kroužkována – je odstraněna kůra a lýko po celém obvodu stromu v šířce cca 20 cm. Stromy tak postupně uschnou, čímž se sníží zastínění lokality. Stojící suché nebo usychající dřeviny jsou biotopem xylofágních druhů hmyzu, na které je vltavský kaňon také bohatý.

Okroužkované dřeviny postupně usychají a poskytují nový biotop pro xylofágní hmyz.

foto: archiv ČSOP Vlašim

Mapování a ochrana hnízd čejky chocholaté

Alena Konvalinová, Josef Veselý

Díky finanční podpoře veřejnosti mohli pracovníci záchranné stanice společně s ornitologem Josefem Veselým pokračovat v mapování a ochraně hnízd čejky chocholaté. Ve sbírce se podařilo nashromáždit téměř 28 000 Kč a pomoci tak ochraně hnízd na 25 lokalitách.

Čejka chocholatá.

foto: L. Mráz

Mapa č. 2: Mapa hnízdních lokalit.

1 Vracovice, **2** Pravětice **3** Hrajovice, **4** Ratměřice, **5** Vlčkovice, **6** Jankov, **7** Otradovice, **8** Mitrovce, **9** Tožice, **10** Drachkov, **11** Petrovice, **12** Mokrá Lhota, **13** Zádolí, **14** Bukovany, **15** Chleby, **16** Chářovice, **17** Bukovany, **18** Neštětice, **19** Teplýšovice, **20** Strženeč, **21** Velíš, **22** Kondrac, **23** Domašín, **24** Záhoří, **25** Hořetice.

zdroj: mapy.cz

Mláďata čejky chocholaté na lokalitě Tožice.

foto: J. Veselý

Monitorování hnízd probíhalo v době od dubna do května. Výskyt a hnízdění bylo zjišťováno již ověřenou metodikou, a to procházením vhodných biotopů (pole, mokřady a vlhčí louky) v hnízdním období a pozorováním tokajících párů a samic sedících na vejcích.

Kromě zmapování výskytu hnízdního rozšíření čejky chocholaté a praktické ochrany jejich hnízd je přínosem projektu udržování a rozvíjení spolupráce se zemědělskými družstvy hospodařícími v zájmových územích a poučení zemědělců a jejich zaměstnanců, kteří mohou sami přispět k ochraně hnízd a úspěšnému vyvedení mláďat.

Obnova přírodní památky Roudný

Karel Kříž, Hana Pánková, Matěj Vácha, Miroslav Jandák

V rámci projektu Obnova Přírodní památky Roudný, který má za cíl obnovení písčiny ploch a přesypů na ploše kalojemu bývalého zlatodolu, jsme vstoupili do závěrečné fáze. Na začátku roku proběhlo odstranění zbylých náletových dřevin, včetně likvidace veškerého kletu a dokončení stržení humusové vrstvy. V průběhu

Odstraňování a likvidace náletových dřevin.

foto: H. Pánková

roku pak vznikalo 38 akátových protierozních přehrážek, které budou bránit erozi písčitého svahu. Vzhledem k prudkému svahu a špatné přístupnosti místa musely být všechny práce, včetně donášky veškerého materiálu, prováděny pouze ručně, což bylo fyzicky velice náročné. Současně probíhal na území průzkum výskytu blanokřídlého hmyzu. Celkem bylo nalezeno 89 druhů blanokřídlého hmyzu, z toho 9 druhů s výskytem na pouze na další jedné až dvou lokalitách v České republice. I z toho vyplývá mimořádný význam celé lokality.

Přírodní památka Roudný se tak nyní nachází téměř v cílovém stavu a otevírá se tak cesta k dalšímu zachování a snad i posílení populací hmyzu vázaného na písčité přesypy, nestabilní písky a písčité erodující stěny.

Mapování a rozšíření hnízdních příležitostí sovy pálené

Alena Konvalinová

Sovy pálené mají pro příští sezónu připraveny další budky pro hnízdění na Benešovsku a okolí Vrchotových Janovic. Ve spolupráci s majiteli a ornitologem Josefem Veselým je vyvěsili pracovníci záchranné stanice. Ve většině případů jsou umístěny na půdách hospodářských budov.

Budky byly pořízeny a instalovány díky podpoře ČSOP z projektu Ochrana biodiverzity pro rok 2021.

Zároveň v roce 2021 probíhal monitoring populace sovy pálené především ve vybraných částech ORP Benešov, Kutná hora a Votice. Zaměřen byl zejména na lokality, ve kterých byl potvrzen výskyt sov pálených v předchozích letech, a byly zde instalovány hnízdní budky. S ohledem na skutečnost, že se pálenky v současné době vyskytují zejména v areálech zemědělských podniků, církevních objektech, půdách a dalších vhodných biotopech, byl monitoring nasměřován zejména do těchto lokalit. Cílem projektu bylo také identifikovat nebezpečné nádrže na zemědělských farmách a tyto zabezpečit.

Budka pro sovy pálené.

foto: M. Hůlka

Mapováno takto bylo 20 lokalit a pouze na jedné lokalitě (Drachkov) byly pozorovány pobytové stopy sov v hnízdní budce. Na této lokalitě bylo v roce 2019 pozorováno úspěšné zahnízdění tohoto druhu. V roce 2021 bohužel nebylo úspěšné. Sovy pálené byla pozorována také na lokalitě Pavlovice, kde ji pozoroval laik a odborník její výskyt bohužel nepotvrdil.

Záchranná stanice pro živočichy

Alena Konvalinová, Jaroslav Svačina, Martin Hůlka, Martina Simandlová, Barbora Vencová, Filip Petrák, Kateřina Zinglová

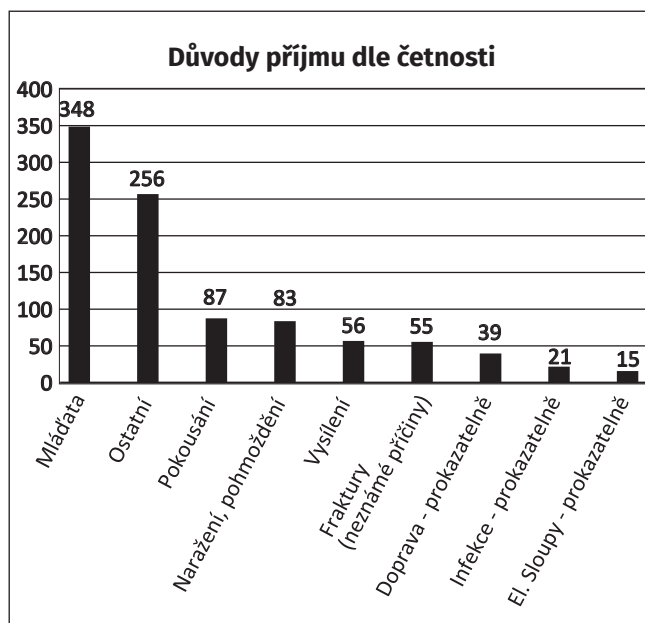
V roce 2021 se podařilo opět překonat rekord v počtu přijatých živočichů. Péči záchranná stanice prošlo přes 960 jedinců. Přes 270 živočichů se podařilo vypustit do volné přírody a 157 jich zůstalo v péči. Někteří zde pouze strávili zimu a jiní zůstávají k expozičním účelům.

Mapa č. 3: Působnost Záchranné stanice pro živočichy ČSOP Vlašim v rámci Národní sítě stanic.

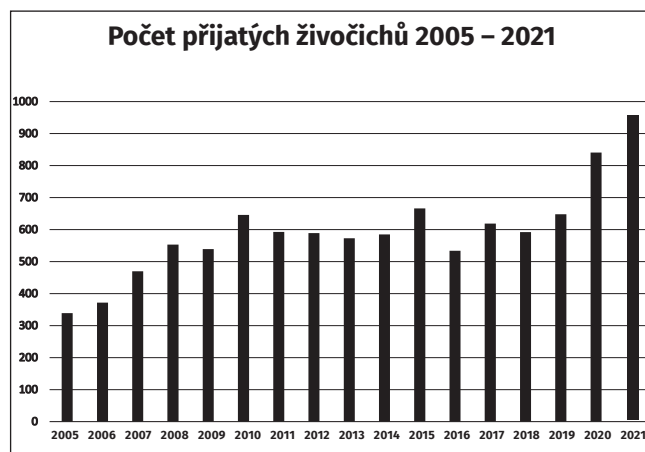
Prvním pacientem roku 2021 byla naražená křivka obecná a posledním pacientem tradičně ježek západní. Z kriticky ohrožených druhů vlašimská stanice přijala tři netopýry černé, sokola stěhovavého a pomohla z nouze vzácné užovce stromové v obci Krňany. Málem se pro ni stala osudnou zahradní síť proti ptákům, do které se zapletla. Ze silně ohrožených druhů potřebovali odbornou pomoc sýc rousný, čáp černý, kavka obecná, několik krahujců obecných, dva ledňáčky říční, tři netopýři velcí, čtyři hvízdaví, tři netopýři pestré, dvanáct jedinců netopýřů parkových a pět hvízdavých. Dále se do svízelné situace dostali tři silně ohrožení slepýši křehcí a užovka hladká. Na začátku prosince přijala vlašimská záchranná stanice také tři osiřelá mláďata

Graf č. 2: Příjem živočichů v roce 2021.

Mezi „ostatní“ důvody patří mimo jiné tyto prokazatelné případy: 7 posekaných, 6 otrávených a 3 postřelení živočichové.

Graf č. 3: Počet přijatých živočichů od roku 2005.

vydry říční, které se ve speciální voliére připravují na vypuštění do volné přírody. Zajímavými pacienty byli potápka roháč, potápka malá, slípka zelenonohá, konopka obecná, pěvuška modrá a dále pak šoupálek dlouhoprstý, mlynařík dlouhoocasý a lejsek černohlavý, poslední tři druhy byli v roce 2021 přijati úplně poprvé za celou dobu existence stanice.

Na výsledný počet přijatých živočichů měla velký vliv mláďata, kterých bylo přijato téměř 250. Prvního malého zajíčka přijala vlašská záchraná stanice 25. února a posledního 14. července. Celkově jich letos bylo přijato 27 a 23 jich bylo vypuštěno. Hlavní příčinou letos nebyli neznalí nálezci, kteří mláďata zbytečně zachraňují, ale domácí mazlíčci. V tlamě psa nebo častěji kočky skončilo 95 % zraněných mláďat. Vlašskou stanici zaplavila také mláďata veverek.

Krmení osiřelé veverky.

foto: F. Petrák

Sýc rousný před vypuštěním do přírody. foto: F. Petrák

První veverátko přijali 3. března. Celkem jich bylo přijato 20 a pouze 2 mláďata se nepodařilo odchovat. Velký vliv na počty přijatých veverčat měly mimo jiné silné bouřky a celá řada jich byla nalezena prochladlá a promoklá.

Poprvé v historii přijala Záchraná stanice pro živočichy ČSOP Vlašim svého 500. pacienta již na začátku prázdnin. Tentokrát se jednalo o holátko netopýra. Nálezce ho objevil na cestičce u domu ve Zruči nad Sázavou a včas ho předala do odborné péče záchrané stanice.

V roce 2021 bylo v rámci spravovaných ORP nejvíce zatíženo Benešovsko (239 hendikepovaných jedinců), Říčansko (237 hendikepovaných jedinců), Vlašimsko (167 hendikepovaných jedinců) a Kutnohorský území (113 hendikepovaných jedinců).

Spolupráce se státní správou, posudková činnost

Účast ve správních řízeních

Karel Kříž

Správních řízení se účastníme na základě Zákona o ochraně přírody. Oblastí zájmu je pro nás bývalý okres Benešov a Sedlec-Prčice. Hlavním okruhem našich aktivit se po omezení účasti ze strany státu stala ochrana dřevin rostoucích mimo les před zbytečným kácením a prevence negativních zásahů do života a stanovišť chráněných rostlin a živočichů.

V roce 2021 jsme se vyjadřovali k více jak 100 správním řízením, která se týkala většinou povolení kácení dřevin mimo les a výjimek z druhové ochrany např. při obnově rybníků.

Podařilo se například zabránit pokácení staletého dubu letního v Trhovém Štěpánově, který byl naopak navržen na vyhlášení za památný strom. V Týnci nad Sázavou se podařilo odklonit trasu vodovodu, resp. umístění jedné z šachet, a tím zabránit zbytečnému kácení lípy ve stromořadí v ulici Sad Přátelství. Ve spolupráci ze ZO ČSOP Benešov se rovněž podařilo zastavit záměr na částečné zavezení bývalého vojenského prostoru Baba u Benešova, kam se mělo navézt 180 tisíc m³ zeminy z rekonstruovaného železničního koridoru.

Přírodovědné průzkumy

Martin Kaudys

Pro obce, zemědělce, rybáře i jiné osoby poskytujeme konzultace různých záměrů, dotýkajících se lokalit

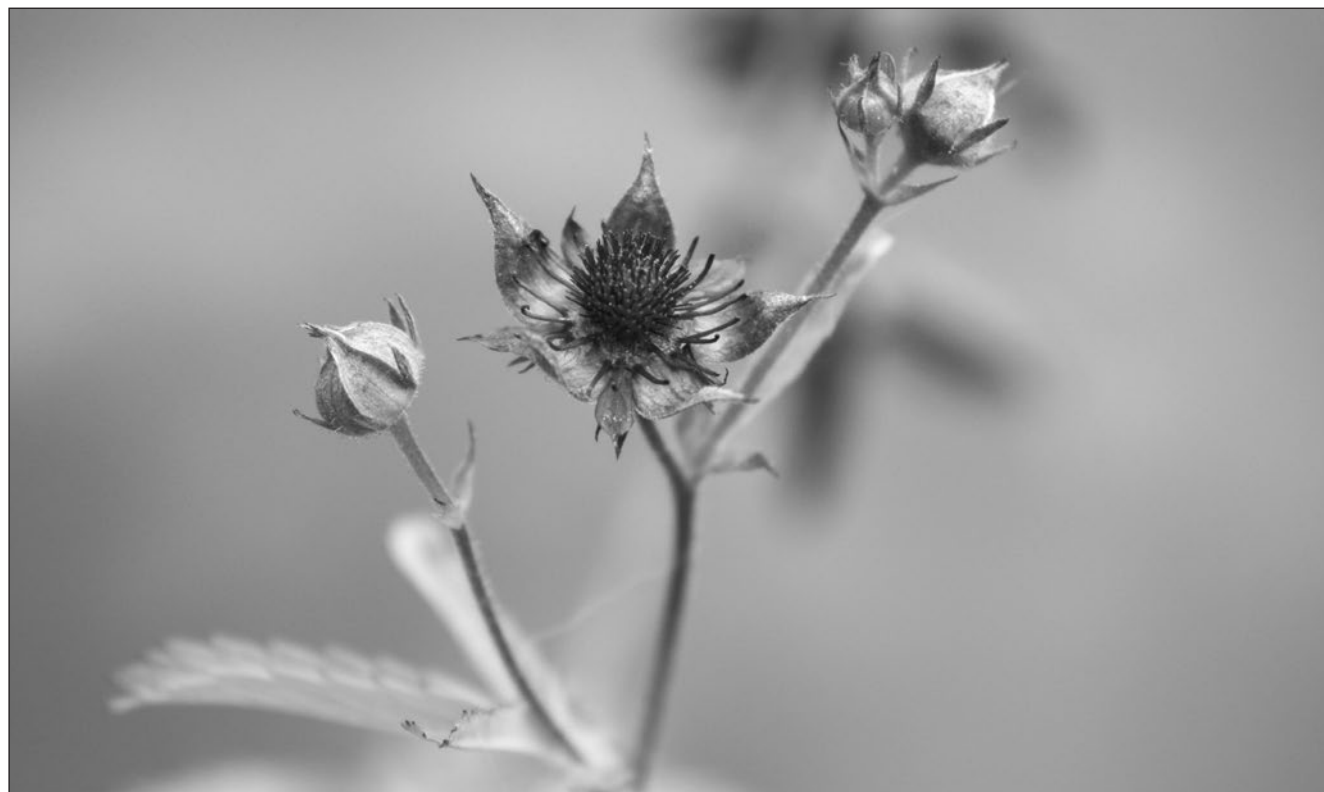

Kolonie mechovek na fotografii z mikroskopu.

foto T. Hájek

s výskytem rostlin a živočichů, např. odbahnění rybníka s výskytem obojživelníků. Pro potřeby povolovacích řízení provádíme průzkumy, díky kterým může být případně projekt upraven.

V roce 2021 jsme provedli celkem 6 průzkumů. V Bystřici jsme prozkoumali starý nevyužitý náhon bývalého mlýna, kde Město Bystřice plánuje revitalizaci. Ve Štíříně nedaleko Prahy jsme provedli průzkum rybníka Křísov, kde je plánována oprava hráze. V rybníce byla objevena početná kolonie mechovek (Bryozoa) na ponořených dřevěných kmenech. Na lokalitě V dolíčkách nedaleko Ledče nad Sázavou jsme na lokalitě nově budovaného rybníka navrhli opatření pro zachování rostliny zábělníku bahenního (*Potentilla palustris*).

Zábělník bahenní (*Potentilla palustris*) se vyskytuje na lokalitě V dolíčkách nedaleko Ledče nad Sázavou.

zdroj: pixabay.com

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVA A OSVĚTA

Nedílnou součástí naší činnosti je environmentální výchova, vzdělávání a osvěta (EVVO). Tato činnost pomáhá laické veřejnosti se lépe orientovat v environmentálních tématech. V tomto směru má pro nás velký význam podpora Středočeského kraje, se kterým dlouhodobě spolupracujeme jako jedno z pěti krajských středisek EVVO. Naší hlavní činností je poskytování informací, poradenství, metodické pomoci školám a dalším poskytovatelům EVVO, přímé aktivity pro veřejnost, děti a mládež. Územně pokrýváme jihovýchodní oblast Středočeského kraje – zejména Benešovsko a Kutnohorsko – vybrané aktivity mají pak celokrajský rozsah.

V roce 2021 jsme kromě základního provozu střediska EVVO čerpali podporu dvou víceletých projektů k naplňování krajské koncepce EVVO, která byla v uplynulém roce značně omezená epidemiologickými opatřeními. Přes nepříznivou situaci se nám povedlo realizovat krátkodobé i pobytové výukové programy, exkurze pro veřejnost na chráněné lokality, osvětové akce, přednášky záchranné stanice ve školách, středočeské kolo Ekologické olympiády, i konference k EVVO pro učitele a také se v rámci spolupráce se Středočeským krajem zúčastnit setkání krajských středisek EVVO. V uplynulém roce jsme také obhájili kvalitu našich služeb jako certifikovaný poskytovatel environmentální výchovy. Za jednotlivými aktivitami se podrobněji ohlédneme na následujících řádcích.

Středočeský kraj

V roce 2021 jsme s podporou Norských fondů zahájili projekt s názvem „Ze života starých stromů“, který cílí na zvýšení povědomí o důležitosti senescentních stromů a prostřednictvím osvěty podporuje jejich přítomnost v krajině.

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Společně pro zelenou Evropu

Podblanické ekocentrum ČSOP

Výukové a pobytové programy Podblanického ekocentra

Tomáš Potfaj, Jiří Pavelka, Ester Lachmanová,
Eva Albertová

Součástí environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Podblanickém ekocentru jsou výukové a pobytové programy, které nabízíme školám celoročně. Rok 2021 byl poněkud odlišný od předchozího. V roce 2020 převažoval trend zůstat doma na online výuce, případně ve škole. Ale letošek byl pro Podblanické ekocentrum zcela odlišný – počty účastníků na programu i odučené hodiny se zdvojnásobily. Nejvyšší účast na programech, ať už výukových nebo pobytových, byla z prvního stupně základních škol, a to tvořilo polovinu

Zkoumáním půdy provázem děti z mateřské školy na programu Krteček.
foto: E. Albertová

Výuka probíhá především venku – např. v paraZOO.
foto: E. Albertová

Během pobytových programů zažijí děti i teambuildingové aktivity. foto: E. Albertová

Projektový den v ekocentru – děti vyrábějí recyklovaný papír. Foto: E. Lachmanová

Tabulka č. 3: Počty účastníků výukových programů podle cílových skupin za rok 2021.

	počty programů	počet účastníků	počet hodin	počet účastnicko-hodin
Programy celkem	115	2264	196	3917,5
Mateřské školy	37	663	43,5	777,5
Základní školy	71	1429	138,5	2796
Střední školy	7	172	14	344
Pobytové programy ZŠ celkem	10	240	167	4244

veškeré výuky. Na druhém místě (téměř třetina výuky) byly mateřské školy.

Realizovali jsme jeden ozdravný pobyt a devět pobytových programů pro různé školy především ze Středočeského kraje a Prahy. Také jsme ve spolupráci se školami poskytovali možnost realizace projektových dnů ať už ve škole nebo mimo ni.

Ekologická olympiáda

Jiří Pavelka

Dvanáct týmů z devíti středních škol Středočeského kraje se 24. a 25. září 2021 sjelo do Vlašimi, aby se zúčastnilo 27. ročníku středočeského kola Ekologické olympiády. Ústředním motivem letošního kola byla „Obnova krajiny“.

V tříčlenných týmech studenti na toto téma zpracovávali dvě praktické úlohy. Jejich prvním úkolem bylo navrhnout využití tří lokalit ve Vlašimi, které lze označit pojmem „brownfield“. Jedná se zdánlivě o nevyužitelná místa, kde se stala v územním plánování chyba nebo o plochy opuštěné se starou zátěží. Studenti pro ně hledali vhodné funkční využití, přičemž spojovali ekologické a urbanistické požadavky na obnovu krajiny. Ve druhé praktické úloze družstva odstraňovala náletové sazenice borovic v přírodní památce Roudný v místech, kde se na bývalém kalosemu zlatodolu vyvinula cená rostlinná i živočišná společenstva blízka písčným přesypům. Dále studenti absolvovali test a poznávačku rostlin, živočichů, hornin a minerálů.

Titul vítězů potřeť obhájilo družstvo Gymnázia Kladno ve složení Klára Doležilková, Alžběta Nevoralová a Jáchym Votoček, které získalo 288,8 bodů ze 400 možných. Druhé místo obsadili studenti z Gymnázia Říčany a třetí místo patřilo Gymnázium Mělník.

Krajským koordinátorem kola ve Středočeském kraji je Český svaz ochránců přírody Vlašim. Generálním partnerem soutěže je společnost NET4GAS, dalšími partnery soutěže jsou: Středočeský kraj, Státní fond životního prostředí ČR, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Lesy ČR, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – regionální pracoviště střední Čechy – Správa CHKO Blaník a ALPINE PRO, a.s.

Vítězný tým Gymnázia Kladno s předsedou soutěže Martinem Klauďsem obhájil potřetí v řadě první místo v Ekologické olympiádě. foto: J. Pavelka

Metodická pomoc učitelům

Tomáš Potfaj

Konference EVVO

Po omezeních během covidu jsme v uplynulém roce uspořádali celkem dva běhy konference pro pedagogy. V dubnu proběhla konference vzhledem k epidemiologické situaci ještě on-line. Ke konferenci se připojilo rekordních 106 účastníků. Tradiční listopadový termín také poznamenaly organizační změny na školách, ale konference na téma podpory starých stromů proběhla opět živě. Celkový počet 68 přihlášených zájemců byl do poslední chvíle slibný, během posledních dnů před konferencí se však kvůli nuceným organizačním změnám na školách propadl až na konečných 25 účastníků. Přes komorní atmosféru účastníci oceňovali možnost živého setkání.

Na konferenci si účastníci vyzkoušeli badatelsky orientovanou výuku. foto: E. Lachmanová

Středočeská M.R.K.E.V. a Mrkvička

ČSOP Vlašim rozesílá metodickou podporu pedagogům středočeských středních, základních a mateřských škol a gymnázií v oblasti ekologické výchovy prostřednictvím programů MRKEV a MRKVIČKA.

Do programu MRKVIČKA bylo v roce 2021 zapojeno 117 mateřských škol a předškolních zařízení. Školám přišly 4 rozesílky s Informačním bulletinem Mrkvička, metodickým časopisem s náměty na aktivity pro nejmenší zaměřený na přírodu a ochranu životního prostředí.

V programu MRKEV jsme v loňském roce posílali 37 základním a středním školám 4 rozesílky časopisu „Bedrník“, který se zaměřuje na environmentální tematiku a přináší inspiraci do výuky.

EVVOkace

V roce 2021 proběhlo celkem 13 rozesílek newsletteru EVVOkace s přehledem novinek a informací především z krajských středisek EVVO, ale i dění kolem environmentální výchovy a osvěty v celém středočeském kraji. Je určena učitelům, koordinátorům EVVO i dalším zájemcům o problematiku ekologie a udržitelnosti. EVVOkace vychází každý měsíc s občasnými speciály mimo pravidelnou rozesílku.

Mimoškolní aktivity

Oddíl mladých ochránců přírody Včelojedi

Martin Hůlka

ZOOkroužek mladých ochránců přírody Včelojedi se v roce 2021 scházel v klubovně Podblanického ekocentra od října každé úterý od 16:30 do 18:00 hodin. V roce 2021 bylo do oddílu MOP Včelojedi registrováno 44 dětí, z toho 18 dětí ze ZOOkroužku a 26 dětí z letního tábora. Bohužel pravidelná setkávání ZOOkroužku opět omezila covidová pandemie, a tak činnost ve školním roce 2020/21 neprobíhala.

Společná fotka členů ZOOkroužku.

foto: M. Hůlka

Členové ZOOkroužku pomáhají s péčí o zvířata v parazoo. foto: M. Hůlka

Členové ZOOKroužku při údržbě výběhu vodního ptactva.
foto: M. Hůlka

Naštěstí se začátkem nového školního roku mohl začít kroužek opět fungovat. Mimo pravidelné schůzky oddíl uspořádal na podzim akci Strašidelná paraZOO, kdy oddíl otevřel brány paraZOO pro návštěvníky během nočních hodin a uspořádal komentované prohlídky. Ty představily návštěvníkům různé legendy a pověry z mytologie o zvířecích obyvatelích paraZOO.

Činnost oddílu podporovalo v roce 2021 Sdružení mladých ochránců přírody Českého svazu ochránců přírody.

Letní tábor

Jiří Pavelka

Letní tábor mladých ochránců přírody proběhl od 1. do 11. července 2021 a zúčastnilo se ho 26 dětí ve věku od 8 do 15 let. Hlavním motivem byla celotáborové hra „Bang!“. Táborníci se přenesli na Divoký západ, kde ve třech bandách hledali stopy po zlatém pokladu starého Henryho. Zlato sebou přináší zlatou horečku, ale také přestřelky, ve kterých šlo bandám o život. Komu se dařilo v celotáborových hrách vítězit, mohl vybírat karty do hry jako první a tasit svou kartu „Bang!“ na jiné bandy. Kdo měl nakonec nejvíce životů, vyhrál a banda získala největší část pokladu. Nechyběly týmové hry,

Lupa promění každého táborníka v botanika amatéra.
foto: J. Pavelka

noční hlídky nebo vícedenní výlet do Pěnkavova dvora v Takoníně, kde na děti čekal jak jinak než Divoký západ. Nechybělo ani vypouštění uzdraveného zvířete zpět na svobodu nebo botanická vycházka po přírodní památce Na Ostrově, kde děti tábořily.

Letní tábor byl v roce 2021 podpořen Sdružením mladých ochránců přírody ČSOP, firmou BAKKER, s.r.o. a vlašimskou lékárnou U Zlatého jelena.

Příměstské tábory v paraZOO

Jiří Pavelka

V roce 2021 proběhly tři turnusy příměstských táborů pro děti od 7 do 15 let, které využilo během letních prázdnin 90 dětí. Děti poznávaly paraZOO, kde pomáhaly s péčí o zvířata z expozice, vyráběly papír, navštívily skládku v Trhově Štěpánově nebo Rolnickou společnost v Pavlovicích, luštily šifry, upletly náramky přátelství a poznaly tajemství hry frisbee. Nechyběla ani tradiční exkurze do Záchrané stanice pro živočichy ČSOP Vlašim, kde si děti prohlédly celou stanici a pomohly s úklidem nejen u zvířat.

Příměstský tábor byl v roce 2021 podpořen firmou BAKKER, s. r. o.

Nejednoho účastníka příměstských táborů překvapí, jak vypadá krmení pro zvířata z paraZOO.

foto: J. Matějovský

Badatelské tábory

Tomáš Potfaj

Novinkou v roce 2021 byly mezi tábory badatelské kempy, které proběhly v termínech 2. až 6. července a 19. až 23. července. Na těchto kempech účastníci podrobněji zkoumali vodu v řekách, potocích i tůních. Celkem 20 dětí ve věku 8 až 15 let přijalo výzvu a vydalo se do terénu jak na Litovelsku, tak na Podblanicku, kde děti prozkoumaly různé podoby vody a život kolem ní. Na Litovelsku se zaměřily na bobry, vydry a záhadu vyvěraček, na Podblanicku zase zkoumaly kvalitu vody a život vodních bezobratlých živočichů. Účastníci se do výzkumu i řešení nelehkých otázek, na které naráželi každým dnem, zapojili přímo vzorově a na konci akce byli schopni na základě vlastních pozorování srovnávat kvalitu vody mezi jednotlivými lokalitami.

Badatelské tábory v roce 2021 podpořilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Účastníci badatelského kempu vzorkují vodní živočichy v proudící vodě. foto: T. Potfaj

Martin Klauďys provází veřejnost po cenných lokalitách a názorně představuje předmět jejich ochrany. foto: M. Urbanová

Akce pro veřejnost v Podblanickém ekocentru ČSOP

Jiří Pavelka

V rámci mimořádných opatření spojených s pandemií onemocnění covid-19 bylo v roce 2021 omezeno shromažďování osob zejména ve vnitřních prostorách. Proto se většina osvětových akcí konala v terénu a zahrnovala tradiční botanické vycházky, geologické exkurze či výlov rybníka Jírovce nebo výstavu starých odrůd ovoce. Celkový přehled uspořádaných akcí v roce 2021 je patrný z tabulky č. 4.

Tabulka č. 4: Přehled akcí pro veřejnost pořádaných Podblanickým ekocentrem.

datum	název akce	popis
29. 5. 2021	Vycházka na jinošovské mokřady	Hledání pokladů přírody v okolí rybníků a lomu. Průvodce Mgr. Martin Klauďys.
1. 7. – 31. 12. 2021	30 let ČSOP Vlašim	Výstava třicetileté činnosti ČSOP Vlašim ve fotografii.
1. 9. – 31. 12. 2021	Mrtvé dřevo	Výstava fotografií a exponátů představujících krásu mrtvého dřeva.
11. 9. 2021	Podblanický plenér	XXV. ročník výstavy regionálních výtvarníků ve vlašském zámeckém parku.
23. 9 – 1. 10. 2021	Výstava starých odrůd ovoce	Ukázky starých odrůd ovoce nejen z Podblanicka.
9. 10. 2021	Výlov rybníka Jírovce	Tradiční akce v malebné přírodě Jinošovského údolí.
13. 10. 2021	Pod povrchem	Beseda s fotografem Milošem Maříkem.
16. 10. 2021	Prohlídka slamených domů	Ukázky domů, které šetří přírodní zdroje i energii. Průvodce Mgr. Michal Nekl.
celkem	8 akcí	

Na Podblanickém plenéru byla vystavena díla regionálních umělců pod širým nebem. foto: archiv ČSOP Vlašim

Výstava 30 let ČSOP Vlašim připomněla dlouholetou činnost naší organizace. foto: archiv ČSOP Vlašim

Mrtvé dřevo je nejen krásné, ale také užitečné. I to ukazuje stejnojmenná výstava. foto: archiv ČSOP Vlašim

Ubytování účastníků výukových programů

Simona Přitasilová

Nabízíme ubytování ve dvou ubytovnách, které dohromady disponují 59 lůžky. Ubytování využíváme pro pobytové programy dětí a mládeže z MŠ, ZŠ a SŠ. Pokud nejsou ubytovny vytiženy školami, nabízíme ubytovny veřejnosti. Ani v roce 2021 se nám nevyhnuly vládní nařízení a lockdowny proto nebylo možné ubytovávat po celý rok. Přesto nás navštívilo 219 hostů z řad veřejnosti a v rámci 10 pobytových programů jsme přivítali 240 dětí.

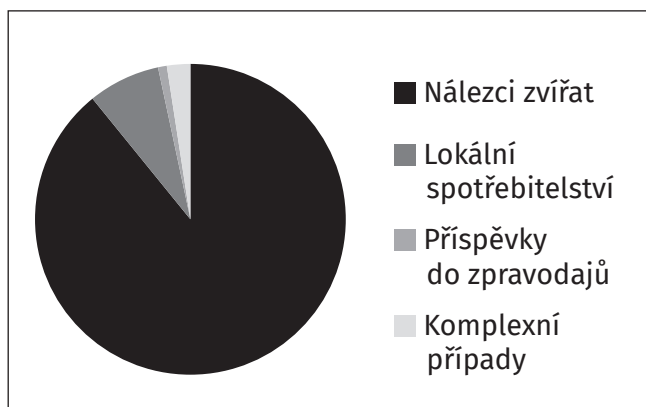
Ekoporadna pro veřejnost

Tomáš Potfaj

V uplynulém roce nás v rámci ekoporadenské činnosti opět kontaktovali lidi o něco častěji. Během roku jsme zodpověděli celkem 986 dotazů. Téměř 90 % všech případů vznesli nálezci zraněných zvířat v souvislosti s konkrétními případy, které převzala Záchranácká stanice pro zraněné živočichy. Mimo rady z „terénu“ jsme se věnovali dotazům ohledně lokálního spotřebitelství; 24 případů celkem mělo komplexní charakter (podrobnější členění v grafu). Významnou událostí roku 2021 byla pomoc ekoporadny místním občanům s ochranou krajinného rázu kampaní proti výstavbě větrných elektráren – větrných parků Blaník a Jizbice, které nešetrným způsobem narušovaly krajinný ráz Podblanicka.

V rámci osvěty jsme rozeslali 9 článků do místních zpravodajů. Pro podporu kampaně Silvestr bez rachejtli jsme pod hlavičkou ekoporadny vytvořili také přehlednou brožuru o dopadech pyrotechniky na naše prostředí spolu s příklady dobré praxe. Poradenství v roce 2021 poskytovali zaměstnanci ČSOP Vlašim, konkrétně Martin Hůlka, Alena Konvalinová, Barbora Vencová, Jaroslav Svačina a Tomáš Potfaj. Specifické případy pak konzultovali Kateřina Červenková, Kateřina Zemanová a Karel Kříž.

Graf č. 4: Zastoupení ekorad v roce 2021.

Knihovna přírodovědné a regionální literatury

Kristina Procházková

Naše knihovna se nachází v 1. patře Podblanického ekocentra v příjemném prostředí Lesní učebny. Za uplynulý rok do knihovny přibýlo 95 nových titulů, v současné době tedy evidujeme 6182 knih. V průběhu roku 2021 bylo vypůjčeno 24 knih. Publikace jsou rozděleny do jednotlivých kategorií – ochrana přírody, ekologie,

Ukázka knižních novinek roku 2021.

foto: K. Procházková

geologie, botanika, zoologie, environmentální literatura apod. V knihovně dále najdete přes 200 CD a DVD nosičů s různou tematikou. Seznam knih je zveřejněn na stránkách www.podblanickeekocentrum.cz v sekci Knihovna, kde je možno si knihy vybrat a poté vyzvednout po předchozí domluvě v ekocentru. Knihovna je volně přístupná každou středu od 13 h do 17 h.

Dům přírody Blaníku

Milan Červenka

Návštěvnícké středisko Dům přírody Blaníku je součástí sítě Domů přírody ve vybraných chráněných krajinných oblastech, jež zastřešuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Provozuje jej ČSOP Vlašim ve spolupráci se AOPK – Správou CHKO Blaník.

Hlavní expozice je věnována přírodním, geologickým a kulturně historickým zajímavostem Podblanicka. Nejzajímavějším exponátem je interaktivní prostorový model krajiny Blanické brázdy. Kromě toho zde návštěvníci naleznou občerstvení, prodej regionálních produktů i toalety.

Z důvodu epidemiologických opatření byl Dům přírody Blaníku od ledna do května uzavřen. Ve zbytku roku nás navštívilo 6.400 návštěvníků. Dům přírody uspořádal v tomto roce celkem 8 akcí pro veřejnost.

Jaroslav Svoboda starší při práci během semináře dřevorezby.
foto: M. Červenka

Výukový program pro školy proběhl letos pouze jediný. Zrušena musela být tradiční akce – výstava dětských prací výtvarné soutěže ke Dni Země.

Přehled realizovaných akcí najdete v tabulce č. 5.

Tabulka č. 5: Přehled realizovaných akcí v Domě přírody Blaníku.

datum	název akce	počet účastníků
8. 4.	Uklidme svět – uklidme Blaník	9
23. 5.	Vycházka do PR Podlesí	8
červen–září	Výstava obrazů	1 000
12. 9.	Vycházka blanickými lesy	4
2. - 3. 10.	Dřevořezba	30
28. 10.	Výstava Houby blanických lesů	100
17. 11.	Sváteční pochod přes Blaníky	100
31. 12.	Silvestr bez rachejtli	50
celkem	8 akcí	1 301

Letos jsme prvně pořádali dřevořezbářský seminář pod širým nebem. Vytvořené sochy byly umělci věnovány Domu přírody. Úspěšné byli i tradiční Sváteční pochod přes Blaníky a Výstava hub blanických lesů. Zopakovali jsme i loňskou silvestrovskou osvětovou akci Tichý Silvestr.

Více informací lze najít na www.dumprirody.cz/blanik a na facebookové stránce Domu přírody.

Účastníci akce Uklidme svět – uklidme Blaník.

foto: M. Červenka

Provoz Domu přírody finančně podpořila Agentura ochrany přírody a krajiny. Na provoz přispěli dobrovolnými dary i samotní návštěvníci.

Návštěvnické středisko Vodní dům

Kateřina Zemanová, Eva Molčanová

Rok 2021 byl již šestým rokem fungování provozu návštěvnického střediska Vodní dům. Přetrvávající epidemie covid-19 způsobila, že pro veřejnost i pro školní skupiny Vodní dům otevřel svou expozici až v květnu. I přes tuto překážku byla celoroční návštěvnost 23 320 osob, což je o více než dva tisíce osob více než v předchozí sezóně. Vodní dům se tak zařadil v k nejnavštěvovanějšímu turistickému cíli v Kraji blanických rytířů.

Letecký pohled na areál Vodního domu.

foto: L. Chalupa

K nejpočetnějším skupinám návštěvníků Vodního domu patřily již tradičně rodiny s dětmi, kterým jsme opět nabídli možnost zakoupení společné rodinné vstupenky Rodinka sdružující vstupné do Vodního domu a paraZOO ve Vlašimi. Prostřednictvím této společné vstupenky naši návštěvníci přispívají na péči o hendikepované živočichy. Celkem se prodalo 65 ks Rodinek.

Stejně jako v předchozím roce mohli návštěvníci našeho regionu zakoupit společnou vstupenku Zážitky u Želivky a využít tak slevu na vstupném do Vodního domu, Včelího světa a do expozice Příběh řeky Sázavy na zámku ve Zručí nad Sázavou. Společných vstupenek se prodalo 265 ks.

S nadcházející turistickou sezónou se vždy snažíme o další rozvíjení našich služeb. U příležitosti Roku vážek jsme vnitřní expozici rozšířili o infopanel ze života hmyzu doplněný krátkým filmem o životě vážek. Vydali jsme dvě nové publikace – Vodní kvarteto a Vážkomalovánky. V expozici Vodního domu jsme připravili pro návštěvníky výstavu barevných fotografií ze života vážek, která byla ke zhlédnutí v průběhu celé turistické sezóny. Venkovní naučnou stezku jsme doplnili o dva

Nový infopanel s příběhem kuřičky hadcové.

foto: K. Zemanová

nové infopanely s informacemi o kuřičce hadcové, vzácné a chráněné endemické rostlině.

V srpnu 2021 jsme s naším partnerem, Pražskými vodovody a kanalizacemi, a. s., odstartovali nový osvětově-vzdělávací projekt Čistá voda není náhoda, který bude pokračovat do června 2023. Projekt je realizován s podporou Norských fondů. Jeho cílem je seznámit veřejnost s problematikou znečišťování povrchových vod mikropolutanty.

Exkurze k vodní nádrži Švihov jsou podpořeny z Norských fondů.

foto: K. Zemanová

Výukové programy Vodního domu

Důležitou činností Vodního domu jsou výukové programy pro školy. V roce 2021 jsme odučili 88 výukových programů, kterých se zúčastnilo 1731 žáků.

Počet realizovaných výukových programů i zastoupení jednotlivých cílových skupin na programech je patrný z tabulky č. 6. Nabídku výukových programů doplňují komentované prohlídky hráze vodní nádrže Švihov, kterých se zúčastnilo 411 žáků a pedagogů. Oblíbená jsou i komentovaná krmení raků, která využívají nejen školní třídy, ale i táborové skupiny během letních prázdnin. Komentovaných krmení raků se zúčastnilo 195 žáků.

Výukový program Na břehu aneb Želivka na vlastní kůži je výjimečnou příležitostí, kdy se děti mohou podívat přímo ke břehu jinak nepřístupné vodní nádrže.

foto: K. Zemanová

Akce pro veřejnost

Vodní dům jako návštěvnické středisko evropsky významné lokality Želivka nabízí návštěvníkům díky spolupráci se Středočeským krajem a Povodím Vltavy, s. p. jedinečné zážitky u Želivky. Jedná se o komentované prohlídky hráze vodní nádrže Švihov a nedokončených dálničních mostů, které jsou veřejnosti běžně nepřístupné. V roce 2021 se nám podařilo pro tyto exkurze na mosty a hráz vodní nádrže Švihov získat označení KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®.

VSTUPENKA RODINKA od ČSOP Vlašim				RODINA 2+3	cena: 290 Kč geopark KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ
paraZOO Vlašim 	Vodní dům Hulice 	Dům přírody Blaník 			
Pláteníkova 264, Vlašim t.: 317 845 169 www.parazoo.cz	Hulice 118 t: 602 665 409 www.vodni-dum.cz	Krasovice 19, 258 01 Kondrac t: 731 538 008 www.dumprirody.cz/blanik/			

Vstupenka Rodinka provede návštěvníky třemi turistickými cíli, které provozuje ČSOP Vlašim.

Botanická exkurze k vodní nádrži Švihov spojená s aktivitami pro děti a komentovanou prohlídkou naučné stezky u Vodního domu.

foto: K. Zemanová

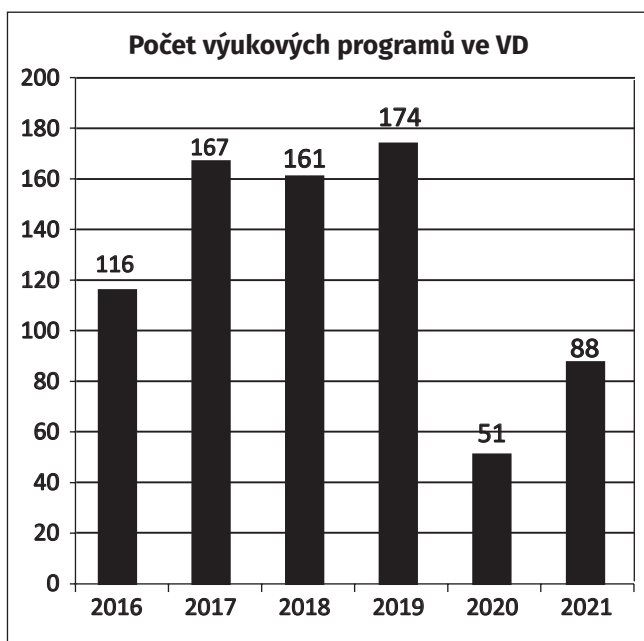
Zábavně vzdělávací akce „Den vodních breberů“ představila téma vodních bezobratlých živočichů.

foto: K. Zemanová

Tabulka č. 6: Počty účastníků výukových programů ve Vodním domě podle cílových skupin za rok 2021.

	počty programů	počet účastníků	počet hodin	účastníko-hodiny
programy celkem	88	1731	115,5	2309,5
mateřské školy	24	397	27	452,5
základní školy	59	1216	81	1680
střední školy	5	118	7,5	177

Graf č. 5: Počet výukových programů ve Vodním domě v letech 2016–2021.

Tabulka č. 7: Akce pro veřejnost ve Vodním domě za rok 2021.

termín	název akce	stručný popis	počet návštěvníků
14. 5. 2021	Noc s Andersenem	Akce na podporu čtenářské gramotnosti	5
29. 5. 2021	Den vodních breberů	Zábavně vzdělávací odpoledne pro děti, představení tématu vodních bezobratlých živočichů	50
12. 6. 2021	Odpoledne s vážkami	Zábavně vzdělávací odpoledne pro děti – Setkání s přírodou, představení druhové rozmanitosti a možností ochrany vážek, pozorování a určování	90
26. 6. 2021	Pojďte s námi za vážkami	Zábavně vzdělávací odpoledne pro děti – přednáška RNDr. M. Černého, pozorování a určování vážek v terénu	60
12. 8. 2021	Setkání s netopýry	Přednáška o netopýrech, výtvarná dílna a aktivity pro děti, exkurze do zimoviště netopýra černého	400
11. 9. 2021	Exkurze k zatopeným mostům	Botanická exkurze k vodní nádrži Švihov	45
28. 9. 2021	Po stopách původní dálnice	Exkurze a přednáška o výstavbě dálnice D1	73
9. 10. 2021	Den stromů	Botanická exkurze k vodní nádrži Švihov, zábavné aktivity pro děti a komentovaná prohlídka NS u VD	48
28. 10. 2021	Železobetonové obloukové mosty – symboly výstavby D1	přednáška a exkurze na mosty	70

Po téměř roční přestávce, kdy byla hráz znepřístupněna díky protiepidemickým opatřením, jsme uspořádali 85 exkurzí pro 1417 zájemců. Na opuštěné dálniční mosty jsme se mohli vydat až na podzim. Celkem 7 exkurzí se zúčastnilo 417 osob.

Nedílnou součástí osvětové činnosti ve Vodním domě jsou tematické akce pro veřejnost. V roce 2021 jsme uspořádali 9 osvětových akcí, kterých se zúčastnilo 841 návštěvníků. S největším zájmem se setkala srpnové Setkání s netopýry. 400 návštěvníků v průběhu dne navštívilo revizní štolu hráze – zimoviště netopýra černého, nenechalo si ujít přednášku o netopýrech či výtvarné aktivity pro děti. Velký zájem byl také o dvě akce zaměřené na pozorování a určování vázek v terénu. Ty byly realizovány v rámci programu „Ochrana biodiverzity“ a zúčastnilo se jich 150 osob.

Činnost Vodního domu stejně jako v předchozích letech podpořili naši partneři: Veolia Česká republika a.s., Pražské vodovody a kanalizace, a.s., Povodí Vltavy s. p., Úpravná vody Želivka a.s. a Středočeský kraj.

paraZOO

Alena Konvalinová, Martin Hůlka, Kateřina Skalská

Druhý pandemický rok přinesl pro paraZOO komplikace především v organizaci práce, protože pracovníci v druhé půlce roku zápolili s vysokou nemocností pracovníků nebo opakujícími se karanténami. Očekávaným finančním problémem se podařilo předejít především díky navýšení Příspěvku pro ZOO od MŽP a velké podpoře návštěvníků. Naštěstí byla hygienická opatření únosná a paraZOO mohla fungovat téměř normálně.

V roce 2021 v paraZOO rozšířili druhovou skladbu o chovný pár sýčka obecného a o některé zástupce nepůvodní fauny. Do přebudované voliery po pěvcích se přestěhoval norek americký a jeho sousedem se stal mýval severní. Expozici vodních ptáků nově obývá nutrie říční a želvy nádherné.

V roce 2021 navštívilo paraZOO přes 17 200 platících návštěvníků. Nejpočetnější skupinou byly rodiny

Nový obyvatel paraZOO – nutrie říční Emil.

foto: K. Skalská

s dětmi a nejnavštěvovanějším měsícem červenec, kdy do zoo dorazilo přes 5 200 osob. Dalších 2 500 dětí paraZOO navštívilo v rámci výukových a pobytových programů.

Díky podpoře MŽP se ZOO zapojila do monitoringu populace sovy pálené, který je pospán v kapitole Mapování a rozšíření hnízdních příležitostí sovy pálené.

Pod hlavičkou paraZOO byl zorganizován 2. díl webináře pro odbornou veřejnost, pod názvem O zvířatech a lidech. Navazujícího webináře se zúčastnilo přes 20 účastníků, a kromě pozitivního tréninku se webinář zaměřil na fundraising, přírodní léčbu živočichů a legislativu.

Ve spolupráci se společností Klobouk film vznikl nový spot paraZOO namluvený hercem Pavlem Liškou. Návštěvníci jej mohou zhlédnout ve vestibulu ZOO nebo na kanále YouTube ČSOP Vlašim.

Ekoobchod a e-shop

Martina Poustecká

Ekoobchod sídlí v Podblanickém ekocentru a zároveň funguje jako pokladna paraZOO. Našimi stálými zákazníky jsou také návštěvníci výukových programů a přírodních táborů střediska EVVO – zejména děti a pedagogičtí pracovníci.

Jako koordinátoři regionální značky Kraj blanických rytířů prezentujeme lokální produkty z Kraje blanických rytířů a průběžně rozšiřujeme nabídku a povědomí o značce. Právě lokální produkce a její podpora je významnou součástí udržitelného nakupování.

Nabídka ekoobchodu zahrnuje širokou paletu zboží, které je možné zakoupit také na e-shopu.

foto: M. Poustecká

Velmi oblíbeným artiklem jsou také „dobrodary“ – jsou to dárky, které vytvořili a darovali lidé s dobrým srdcem a jejich koupí můžete přispět na podporu zraněných zvířat i na naši činnost.

Naši práci podporují také naši dodavatelé. Například firma BORFI s.r.o., která nám dodává hmyzí produkty zn. CRICKEATERS, vytvořila v loňském roce kampaň, při které mohli zákazníci podpořit přímo naši činnost koupí těchto produktů. Tímto jsme získali pro všechny naše zvířecí světence hmyží krmivo na 10 dní.

Neustále rozšiřujeme nabídku knih pro děti, o přírodě, ale také výběr odborných publikací. Některé publikace jsou přímo z naší vydavatelské činnosti.

V roce 2021 jsme zaznamenali meziroční nárůst tržeb e-shopu o více jak 50 %. Celkový obrat se zvýšil o více jak 80 % (zahrnuje prodej zboží, dobrodarů, i vstupenek

Expedice zásilek z e-shopu tvoří před Vánoci velkou část obratu ekoobchodu. foto: M. Poustecká

do para ZOO). Na našem e-shopu najdete kromě zboží také adopce a různé formy příspěvků na péči o zvířata. Služby zákazníkům jsme rozšířili o možnost dopravy na Slovensko (prostřednictvím přepravní služby Zásilkovna nebo DPD). Kompletní sortiment e-shopu naleznete na www.eko-obchod.cz.

Interpretace přírodního dědictví

Kateřina Červenková

ČSOP Vlašim se terénní interpretaci věnuje už mnoho let. V roce 2021 jsme se díky podpoře Středočeského kraje mohli zaměřit na kompletní výměnu 26 infotabulí na lokalitách našeho pozemkového spolku.

V souvislosti s úpravou trasy Naučné stezky Roudný jsme obnovovali značení na trase a vytvořili jsme novou infotabuli č. 7 a na všech tabulích stezky vyměnili mapku trasy.

Ve spolupráci s okresním sdružení ČSOP Benešov a správou vlašimského parku jsme obnovili infotabule na Vydří stezce na NS Vlašimským zámeckým parkem a několik dalších infotabulí. Novinkou bylo označení stromů v parku tabulkami na borku a na samostatně stojících panelech.

Vytvořili jsme novou vylepšenou podobu webové aplikace geopark Kraj blanických rytířů, která obsahuje trasy a cíle zajímavé z hlediska geologie. Vybrané lokality jsme označovali tabulkami s QR kódy.

Na konci roku jsme začali umísťovat první vzorky hornin do nové venkovní geoexpozice u Votic. foto: M. Nekl

Zahájili jsme práce na odpočinkovém místě s geologickou expozicí pro město Votice. Ve spolupráci s architektem jsme vytvořili studii interpretačních prvků, které návštěvníky seznámí s okolními horninami a zpracováním kamene na Voticku. Expozice bude dokončena v květnu 2022.

Naučné stezky v péči ČSOP Vlašim:

- S rytířem na Blaník
- NS Roudný
- NS areálem Vodního domu
- Lesní stezka Františka Ferdinanda d'Este
- Historie a příroda konopištského zámeckého parku
- NS Vlašimským zámeckým parkem

Interpretace zajímavých lokalit s využitím geocachingu

Jiří Pavelka

V roce 2021 jsme spravovali čtyři tematicky zaměřené geocachingové série:

Série Lesní poklady blanických rytířů je zaměřená na lesní ekosystémy a zahrnuje třináct lokalit.

Série Kamenné poklady blanických rytířů ukazuje sedmnáct geologických lokalit v národním geoparku Kraj blanických rytířů.

Série Zvířecí pastičky se zabývá problematikou zraňování volně žijících živočichů a ukazuje prostřednictvím sedmi ukrytých schránek nástrahy, které číhají na volně žijící živočichy.

Sérii LIFE for Minuartia provází hledače po nejvýznamnějších místech, kde probíhá záchrana kriticky ohroženého druhu kuřičky hadcové.

V rámci série Zvířecí pastičky jsme uvedli do oběhu devět travel bugů v podobě dřevěných přívěsků zvířat, které v součtu překonali vzdálenost 175 917 km. Součástí série LIFE for Minuartia jsou také tři travelbagy, které již mají za sebou vzdálenost přes 6 400 km. Počet návštěvníků a logů (zaznamenání nálezu keše na stránkách www.geocaching.com) v roce 2021 přesáhl 18 940 přístupů.

Lesní poklad v podobě bikových bučin uvidíte na Velkém Blaníku a hlídá ho blanický rytíř. foto: archiv ČSOP Vlašim

Časopis Pod Bláníkem

První číslo se objevilo v roce 1921, vydávala ho Vlastivědná komise učitelstva školního okresu benešovského a po padesátileté odmlce bylo roku 1997 jeho vydávání obnoveno. Jednotlivá čísla čtvrtletníku obsahují příspěvky o přírodě, krajině, životním prostředí, historii, kultuře i současném dění na Podblanicku, v příloze jsou zveřejňovány příspěvky ze starších čísel Pod Bláníkem, upozornění na aktuálně vydanou literaturu se vztahem k našemu regionu, dále regionální pověsti, povídky, vyprávění a poezie, drobné zprávy a sdělení a přehled akcí pořádaných vydavateli, vše je bohatě doplněno doprovodnými fotografiemi a ilustracemi.

Vydáváme ho společně s Muzeem Podblanicka a ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, regionálním pracovištěm Střední Čechy, Správou CHKO Bláník. Distribuce je zajištěna prostřednictvím jedenácti prodejních míst.

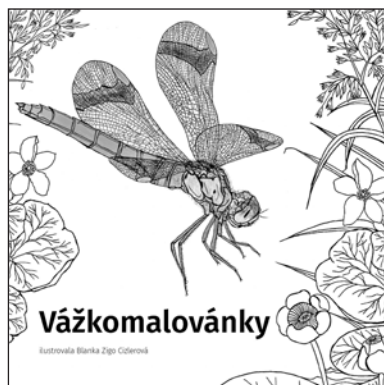
Formát časopisu je B5, náklad po 800 ks, cena: 43 Kč.

Slavíme Silvestra bez rachejtlí (?)

Elektronická brožura editorů Tomáše Potfaje a Evy Albertové šíří dobrou praxi v ekologickém poradenství na téma Silvestrovských oslav bez rachejtlí. Brožura představuje negativní dopady ohňostrojů na naše okolí a nabízí alternativy, které jsou šetrnější ke zvířatům a k životnímu prostředí.

Vydáno za podpory Ministerstva životního prostředí ČR a Sítě středisek ekologické výchovy Pavučina.

Formát: A4, elektronická brožura, 14 stran, zdarma ke stažení na www.csopvlasim.cz.

Vážkomalovánky

Netradiční spojení osvěty a omalovánky nabízí publikace Vážkomalovánky. Námět a texty vytvořila Kateřina Zemánková, která nenásilnou formou seznamuje děti s vážkami. Stránky Vážkomalovánky doprovázejí kresby

Blanky Zigo Cizlerové, které si mohou děti vybarvovat a objevovat různé druhy vážek, jejich vývojová stadia nebo prostředí, kde se vyskytují.

Čtvercový formát 210 x 210 mm, 24 barevných stran, vydáno v rámci programu ČSOP Ochrana biodiverzity.

ČSOP Vlašim na internetu

Kateřina Červenková

Český svaz ochránců přírody Vlašim provozuje celkem 21 vzájemně provázaných webových stránek, většinu v jednotném grafickém stylu. V roce 2021 jsme pokračovali s převodem stávajících webových stránek do nové podoby. V novém „kabátě“ byly spuštěny hlavní stránky www.csopvlasim.cz, u kterých jsme také vytvářeli novou podobu pro zobrazení v mobilech. Nový design získaly také stránky pomoc-zviratum.cz, vazky.net, blanicky-rytir.cz.

ČSOP Vlašim na sociálních sítích

Eva Albertová

Činnost jednotlivých středisek propagujeme i na sociálních sítích. Prostřednictvím příspěvků informujeme sledující o naší různorodé činnosti, připravovaných akcích, táborech atd.

Facebook

Nejpoužívanější platformou je Facebook. Svou profilovou stránku na něm využívá Český svaz ochránců přírody Vlašim, Záchraná stanice pro živočichy Vlašim a paraZOO, Vodní dům, Dům přírody a KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®.

Nejúspěšnější příspěvek na stránce Český svaz ochránců přírody Vlašim i v kampani Adapterra Awards.

Tabulka č. 8: Nejúspěšnější příspěvky na Facebooku.

FB stránka	příspěvek	datum	dosah	kliknutí
ČSOP Vlašim	Podpořte prosím náš projekt svým hlasem (soutěž Adapterra Awards)	16. 9. 2021	10 832	890
Záchranná stanice a paraZOO	Aby nedošlo k omylu v pochopení příspěvku, všichni jedinci se podrobí veterinárnímu vyšetření a poté se rozhodne, co s nimi bude, zda mají šanci či ne. (oznámení o andulkách vyhozených v lese)	31. 10. 2021	33 133	6434
Vodní dům	Ano, mosty budou (oznámení o spuštění rezervací k exkurzím)	24. 8. 2021	7403	1316
Dům přírody Blaníku	„Kameny“ v Geoexpozici Podblanicka u Domu přírody Blaníku jsou po jarní koupeli a těší se na nové obdivovatele.	11. 5. 2021	646	0
KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®	Je tomu již víc než rok, co Karolína Josková z Experimentální zahrady pod Blaníkem radila v pořadu Sama Doma.	24. 3. 2021	1535	17

Tabulka č. 9: Počty sledujících za rok 2021.

	celkový počet sledujících	nový sledující za rok 2021
ČSOP Vlašim	3139	163
Záchranná stanice a paraZOO	3713	614
Vodní dům	3436	470
Dům přírody Blaníku	378	73
KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®	163	86

Prostřednictvím Facebooku jsme vedli i internetovou kampaň za účelem získání hlasů v soutěži Adapterra Awards, která měla celkem 14 příspěvků. I díky této propagaci byly podblanické aleje oceněny jako nej-sympatičtější projekt v adaptacích na změnu klimatu - 200 km alejí pod Blaníkem získal neuvěřitelných 1783 hlasů.

Instagram

Na instagramu spravujeme profil ČSOP Vlašim, Vodní dům a Záchranná stanice pro živočichy Vlašim, který se v roce 2021 přejmenoval na paraZOO Vlašim, z důvodu snazšího vyhledávání pro sledující.

Tabulka č. 10: Počet sledujících na instagramu a užití hashtagů.

účet	celkový počet sledujících	používaný hashtag	užití hashtagů
ČSOP Vlašim	167	#csopvlasim	Více než 100
paraZOO Vlašim	396	#zachrannastanicevlasim	Méně než 100
Vodní dům	295	#vodnidum	Více než 100

YouTube

Na YouTube kanál ČSOP Vlašim jsme nahráli za rok 2021 celkem 75 videí. Z toho 71 videí z projektu Šíkula, 3 videa s tématem Staré stromy a online vyhlášení ocenění Blanický rytíř, který měl 1108 zhlédnutí.

Vpravo stojící Karel Kříž se stal společně s Tomášem Potfajem průvodcem třídlíného dokumentárního cyklu na téma Staré stromy, který je možné zhlédnout na YouTube kanálu ČSOP Vlašim. zdroj: youtube.com

ČSOP Vlašim je nedílnou součástí života regionu. Kromě ochrany přírody se snažíme rozvíjet nebo podporovat takové aktivity, které šetrně využívají místní kulturní a přírodní dědictví a přináší užitek místním obyvatelům. Aktivity vázané na cestovní ruch v regionu sjednocujeme pod značkou Kraj blanických rytířů. Jedná se o národní geopark, turistickou destinaci a značení regionálních produktů.

Při těchto činnostech úzce spolupracujeme s městy a obcemi regionu, AOPK – Správou CHKO Blaník, Muzeem Podblanicka, destinační společností Kraj blanických rytířů, z.s., podnikateli a místními akčními skupinami.

Národní geopark Kraj blanických rytířů

Kateřina Červenková, Michal Nekl

ČSOP Vlašim je nositelem národního geoparku od roku 2014, kdy byl národní geopark vyhlášen ministrem životního prostředí. Jsme součástí sítě devíti národních geoparků v ČR a členy Asociace geoparků ČR.

Poslání geoparku jsme naplňovali řadou činností napříč organizační struktury celé organizace, zejm. terénní interpretací, v našich návštěvnických střediscích Vodní dům a Dům přírody, managementem a výzkumem geologických lokalit a aktivitami regionálního rozvoje (ocenění Blanický rytíř, značení regionálních produktů, vydávání časopisu Pod Blaníkem a další regionální literatury).

Na podpoře geoturistiky v regionu úzce spolupracujeme s Krajem blanických rytířů, z.s., v roce 2021 to byla např. spolupráce na přípravě interpretačních panelů na Voticíku, aktualizace strategie destinace a vydávání tiskovin.

Významný počín byla příprava a zahájení realizace nové geologické venkovní expozice u Aleje svobody ve Voticích.

Webová prezentace geoparku je na adrese geopark-kbr.cz nebo na webu turistické destinace blanik.net.

geopark
KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ

Rada geoparku

Rada geoparku se sešla 25. 6. 2021 v Podblanickém ekocentru ČSOP Vlašim. Ve funkci hlavního geologa geoparku vystřídal zesnulého Doc. RNDr. Jaroslava Kadlece nový spolupracovník Mgr. Michal Nekl. Novým členem rady se stal pan Milan Štědra ze Sázavy, mj. autor nové publikace z našeho vydavatelství Zaniklé sklárství na Podblanicku.

národní geopark

KBR Křížový lom, Dům Přírody.

foto: V. Švajcr

Akce geoparku

Novinkou v roce 2021 bylo zahájení pravidelných geologických vycházek s geoprůvodcem Michalem Neklem. Akce si teprve pomalu hledají svou klientelu.

Tabulka č. 11: Přehled akcí geoparku Kraj blanických rytířů v roce 2021.

datum	název akce	počet účastníků
30. 5. 2021	exkurze „Cesta proti proudu času“ Blanickou brázdou od Českého Brodu po Vlašim – Michal Nekl	7
31. 5. 2021	Seminář pro učitele Kamenná mapa ČR v Louňovicích pod Blaníkem – Michal Nekl	7
20. 10. 2021	Exkurze do lomu Mladovice – Michal Nekl	5
30. 10. 2021	Exkurze po bývalých dolech v ratibořských horách – Michal Nekl	4
celkem	4 akce	23

Mobilní a webová aplikace

Mobilní aplikaci geopark Kraj blanických rytířů je možno od roku 2021 stáhnout v appstorech. Doplnili jsme její obsah, takže nyní nabízí na mapovém podkladě deset výletů a 50 cílů souvisejících s geologickým dědictvím Kraje blanických rytířů. Většinu lokalit jsme v terénu označili novými tabulkami s QR kódy.

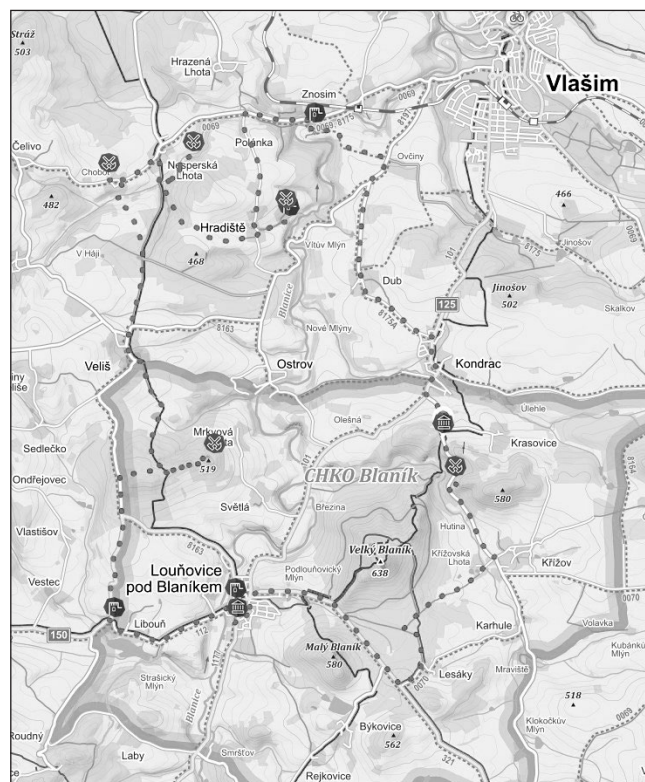
Infopanel v Křížovském lomu nedaleko Domu přírody Blaníku.

foto: K. Červenková

Nové tabulky s QR kódy označují lokality související s geologickým dědictvím a přispívají k povědomí o geoparku mezi jeho návštěvníky.

foto: M. Červenka

Geopark

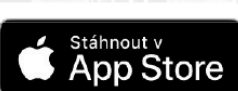
Kraj blanických rytířů

aplikace pro cyklo i pěší výlety
po geologických,
přírodních i historických
zajímavostech
geoparku

NYNÍ NA

Stáhnout v

Ukázka jedné z trasy z mobilní aplikace Geopark Kraj blanických rytířů – cyklovýlet Za zkamenělými světy.

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®

Eva Albertová

V roce 2021 se komise značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® poprvé sešla v online prostředí. Značka se rozrostla o 12 nových producentů.

14. kolo certifikační komise jsme pořádali dne 26. 3. 2021., 15. kolo dne 9. 12. 2021.

Tabulka č. 12: Noví držitelé regionální značky certifikovaní v roce 2021.

výrobek/Služba/Zážitek	jméno/název firmy	kategorie	kolo certifikační komise
Dřevěné výrobky Travera	Veronika Sluková	výrobek	14.
Dřevěné dekorace	Oldřich Jahodář	výrobek	14.
Výrobky z černého drátu	Jana Gilchrist	výrobek	14.
Čerstvé mléko z Pavlovic	Rolnická společnost Pavlovice, a. s.	výrobek	14.
Produkty ze statku Kalná č. 6	Mgr. Tomáš Potfaj	výrobek	14.
STARÝ SVĚT zájezdní hostinec	Ing. Kateřina Hajičová	služba	14.
Exkurze na mosty a hráz vodní nádrže Švihov	ZO ČSOP Vlašim	zážitek	14.
Vojkovský med	PhDr. Jakub Šimek	výrobek	15.
Lahodné brambory ze Skalkova	Rudolf Kučera	výrobek	15.
Brambory z kovářny	Bc. Petr Kletečka	výrobek	15.
Podblanicko mým objektivem	Lenka Komínková	výrobek	15.
Prohlídkový okruh vlašským parkem	KD Blaník	zážitek	15.

Statek Kalná č. 6 rozšířil řady regionálních producentů o netradiční výrobky, které ve svých recepturách nesou odkaz našich předků.

foto: T. Potfaj

Dne 24. 9. 2021 jsme pořádali ve spolupráci s Asociací regionálních značek, z. s. první ročník celonárodní akce PORTA APERTA – brány výroben, farem a dílen dokořán. V kraji pod Blaníkem se jí účastnili celkem 4 držitelé regionální značky, a protože se jednalo o producenty, kteří nemají bránu, kterou by otevřeli (tvoří své produkty ve svých domovech), otevřeli všichni společně brány Podblanického ekocentra. Datum pořádání akce bohužel kolidoval se svatováclavskými slavnostmi v Louňovicích pod Blaníkem a akce se zúčastnilo málo lidí.

V Kraji blanických rytířů je nyní aktivních 42 certifikátů, opravňujících užívání loga regionální značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®.

Stánek paní Jany Gilchrist na akci PORTA APERTA v Podblanickém ekocentru.

foto: E. Albertová

V pořadí 15. setkání certifikační komise, které se uskutečnilo online.

foto: E. Albertová

Ocenění Blanický rytíř

Jiří Pavelka

V pátek 2. dubna 2021 se staly nositeli titulu Blanický rytíř nově tři fyzické osoby, které se významně zasloužily o ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Podblanicka. Administrátorem ocenění je ČSOP Vlašim. Ocenění udělují třem navrženým kandidátům zástupci neziskových organizací Podblanicka a v letošním roce porota vybírala z čtyřiceti tří nominací. Nakonec rozhodla o udělení ceny těmto třem nominovaným:

- Jaroslavu Kadlecovi z Prahy a z Votic za celoživotní činnost, in memoriam,
- Miluši Slunečkové z Vlašimi za celoživotní dílo,
- Zdeňku Sternbergovi z Českého Šternberka za celoživotní dílo, in memoriam.

Slavnostní udělování se nemohlo vzhledem k vyhlášenému nouzovému stavu již podruhé uskutečnit. Ocenění rytíři byli veřejnosti představeni ve videu zveřejněném v tradiční čas předávání ocenění – tedy na Velký pátek ve 13 hodin. Cena byla poté osobně doručena novým držitelům či jejich rodinám. Blaničtí rytíři obdrželi, kromě diplomu a odznaku, jedinečnou sochu Blanického rytíře s kamenem z hory Blaník, jejímž autorem je umělecký kovář Bohumil Hrubeš. Veřejnosti představilo držitele Generálním sponzorem udělování ocenění Blanický rytíř je akciová společnost RABBIT Trhový Štěpánov.

Miluše Slunečková přebírá titul Blanického rytíře.
foto: K. Červenková

Podblanická galerie ČSOP Vlašim

Jiří Pavelka

ČSOP Vlašim zřídil a provozuje ve Vlašimské bráně Podblanickou galerii. Jejím cílem je budovat sbírku výtvarných děl regionálních umělců a zpřístupňovat ji veřejnosti přímo v galerii či na tematických výstavách. Interiér doplňují obrazy malíře Stanislava Příhody. Ten

Vpravo stojící Stanislav Příhoda při instalaci obrazů na Podblanickém plenéru.

foto: archiv ČSOP Vlašim

v galerii umělecky působí a má zde svůj ateliér. Schází se zde Klub přátel Podblanické galerie, který se bohužel kvůli pandemii nemoci covid-19 nemohl v roce 2021 scházet. Členové klubu zůstali ve spojení elektronicky a soustředili svou činnost na jubilejní XXV. ročník Podblanického plenéru. Ten proběhl v sobotu 11. září 2021 ve vlašimském zámeckém parku za účasti 22 regionálních umělců, kteří obdrželi výroční fotoalmanach o historii Podblanických plenérů. Rok 2021 byl zakončen autorskou výstavou Stanislava Příhody v Muzeu Podblanicka, která oslavila jeho dlouholeté vedení galerie i životní jubileum 85 let.

Navštívit Podblanickou galerii bylo v roce 2021 možné v rámci prohlídkového okruhu parkem nebo v rámci společné vstupenky Den ve Vlašimi. V roce 2021 této možnosti využilo 388 návštěvníků, kteří si mohli v Podblanické galerii prohlédnout díla regionálních umělců, ale i nové přírůstky dřevořezb Jana Vondráčka – knížečího řezbáře rodu Auerspergů.

Vlašimská brána, sídlo Podblanické galerie.

foto: M. Špoula

ŽIVOT V ORGANIZACI

Členové ČSOP Vlašim

Dagmar Tlustošová

Naše základní organizace je jednou z více jak 300 základních organizací Českého svazu ochránců přírody, které provozují svou činnost po celé republice.

Členem ČSOP se může stát každý, kdo není lhostejný ke stavu přírody a její ochraně nejen ve svém okolí. Členství je vnímáno jako projev sounáležitosti s lidmi, kteří mají stejné zájmy jako my. Pro členství není potřeba splňovat jakoukoliv odbornost, každý může přispět dobrovolně, podle svých možností.

Ke dni 31. 12. 2021 jsme v naší vlašimské organizaci registrovali celkem 218 členů včetně oddílu mladých ochránců přírody.

Společenský život v roce 2021

V roce 2021 jsme pořádali několik akcí pro členy. První akcí byla brigáda v přírodní památce Na Ostrově u Nemíže. Toto místo je jedním z posledních, kde se v širokém okolí hojně vyskytuje jalovec obecný.

Výroční setkání se konalo 14. května. Nejprve jsme minutou ticha uctili památku členů a spolupracovníků zemřelých od minulého výročního setkání: Arnošta Štrombacha, Jaroslava Kadlece, Václava Zeleného, Pavla Čecha.

Výroční setkání bylo volební a předseda Pavel Pešout seznámil přítomné členy se svým rozhodnutím po třiceti letech, kdy organizaci vede, již na předsedu znovu nekandidovat a tuto funkci předat. Ocenil dobrý kolektiv, poděkoval všem spolupracovníkům a členům za jejich práci. Zároveň navrhl jako svého nástupce Katku Červenkovou, která v organizaci pracuje přes 20 let.

Oprava ohradníků pro ovce v přírodní památce Na Ostrově u Nemíže.

foto: M. Poustecká

Zasloužený odpočinek po brigádě. foto: M. Poustecká

Katku jsme při následující volbě za novou předsedkyni naší organizace jednomyslně zvolili. Po oficiální části jsme ve volné zábavě pokračovali na zahradě u ohniště.

Další dvě akce, opět tradiční, byly výlov rybníka Jírovec u Vlašimi a podzimní brigáda. Na brigádu jsme odjeli do Řísnice, kde jsme v místech plánovaných tůň vyřezávali náletové dřeviny. Výlov jsme měli 9. října, počasí nám přálo a akce se podařila.

Pavel Pešout informuje přítomné členy ČSOP Vlašim o ukončení své funkce předsedy organizace a navrhuje za předsedkyni Katku Červenkovou.

foto: J. Pavelka

Terénní stanice Borovsko

Dagmar Tlustošová

Na břehu přehradní nádrže Želivka máme dlouhodobě pronajatý objekt, který slouží naší organizaci jako terénní stanice. V nedalekém okolí se nachází NPP Hadce u Želivky, kde provádíme pravidelný management a zároveň i monitoring endemitních druhů rostlin, vázaných na tuto horninu. Mimo tuto činnost zde vzhledem k lokalitě probíhají i ornitologické, mykologické a jiné výzkumné a monitorovací činnosti.

Plánování a vyhodnocování činnosti

Kateřina Červenková

V roce 2021 jsme se díky programu Stronger Roots od Nadace OSF významně posunuli v plánování naší činnosti. Téměř všichni zaměstnanci a členové výboru se zapojili do strategického plánování.

Pod vedením externího facilitátora Ladislava Ptáčka jsme nejprve zanalyzovali současný stav organizace a v druhé fázi jsme formulovali strategické cíle pro 3 oblasti vnitřního fungování a 3 témata související s naplňováním našeho poslání v regionu Podblanicko. Za výsledným dokumentem je spousta hodin práce mnoha našich lidí. Strategický plán na roky 2021 – 2026 byl schválen výborem ČSOP Vlašim dne 15. prosince 2021.

Stručná verze strategického plánu je zveřejněná na našich stránkách csopvlasim.cz/nase-poslani.

Díky stejnému projektu jsme se začali systematictěji zabývat fundraisingem. Alena Konvalinová (vedoucí záchranné stanice) absolvovala kurz a získala certifikát profesionální fundraisery. Ve spolupráci s konzultantem připravila návrh fundraisingové strategie. Významným počinem bylo zavedení databáze kontaktů (CRM), která nám pomůže lépe komunikovat s našimi dárči, příznivci a klienty.

Třetím přínosem projektu bylo otevření otázky PR v naší organizaci. Získali jsme díky externímu konzultantovi komunikační audit našich mnohých výstupů a kanálů a řadu doporučení do další práce. Provedli jsme rozsáhlý dotazníkový průzkum o tom, jak nás a naše činnosti vnímá veřejnost. Na několika schůzkách

První setkání strategického plánování proběhlo v Domě přírody Blaníku.

foto: K. Červenková

Hrabání mokřadní louky na Horní Lhotě bylo dobrou příležitostí pro teambuilding. Mnozí s chutí na jeden den vyměnili klávesnice za vidle. foto: archiv ČSOP Vlašim

Tabulka č. 13: Přehled plánovacích a teambuildingových akcí ČSOP Vlašim v roce 2021.

název setkání	datum	vedoucí/moderátor	počet hodin	počet účastníků (zaměstnanců)	počet účastnicko-hodin	výstupy
Strategické plánování I	9. 6.	Ladislav Ptáček	6	25	150	SWOT analýza, vize pro organizaci a Podblanicko
Strategické plánování II	10. 6.	Ladislav Ptáček	4	6	24	dokončení SWOT, formulace vize
Brandingové plánování	14. 6.	Jan Žáček	3	4	12	komunikační audit
Strategické plánování III	21. 6.	Ladislav Ptáček	6	23	138	formulace strategických cílů
Brandingový workshop	23. 6.	Jan Žáček	5	5	25	popis person
Rada národního geoparku KBR	25. 6.	Kateřina Červenková	3	5	15	vyhodnocení a plán činnosti geoparku
Vodácká výprava na Sázavu	28. 6.	Tomáš Potfaj	12	31	372	teambuilding
Strategické plánování IV	30. 6.	Ladislav Ptáček	4	6	24	formulace cílů a opatření
Setkání k brandingové strategii	14. 7.	Jan Žáček	3	4	12	osobnost a tonalita značky
Velké hrabání louky u Horní Lhoty	23. 8.	Miroslav Jandák	8	18	144	teambuilding
Vánoční chlubení	17. 12.	Kateřina Červenková	2	30	60	prezentace úspěchů roku 2021
celkem					976	

jsme v užším týmu formulovali definice značek, které používáme a základní principy, jak s nimi budeme dále pracovat.

Dne 17. 12. 2021 jsme si poprvé vyzkoušeli hodnotící setkání „vánoční chlubení“, kde každé z našich středisek představilo ostatním své největší úspěchy v končícím roce.

Dobrovolníci – posila, bez které se ČSOP Vlašim neobejde

Alena Konvalinová

V roce 2021 se podařilo zapojit dobrovolníky do šesti dobrovolnických akcí. Novou zkušeností bylo zapojení hendikepovaných dětí do úklidových prací a přípravy krmení pro živočichy v záchrané stanici. Akce proběhla ve spolupráci s Jedličkovým ústavem, který se účastnil pobytového programu v paraZOO.

Dobrovolníci pracující na lokalitě Říšnické louky.
foto: archiv ČSOP Vlašim

Dobrovolníci čistili voliéry a polepovali prosklené vydrarium tak, aby bylo bezpečnější pro letící ptáky.

foto: M. Hůlka

Tabulka č. 14: Přehled dobrovolnických akcí v roce 2021.

termín	popis akce	počet účastníků
březen	Výstavba zábran na tahových cestách obojživelníků u rybníku Mnichovec.	12
květen	Zabezpečení autobusových zastávek ve Vlašimi samolepkami chránícími ptáky před nárazem do skla.	7
srpen	Hrabání mokřadních luk (Říšnické louky, Bradáčov, Horní Lhota).	17
září	Vytrhávání náletových dřevin na Roudném účastníky Ekologické olympiády.	50
září	Brigáda v paraZOO – expozici pro trvale hendikepované živočichy ve Vlašimi.	8
celkem		94

Léto se neslo ve znamení hrabání mokřadních luk. Dobrovolníci pomáhali hrabat Říšnické louky, Bradáčov a rašeliniště Na Pramenech.
foto: archiv ČSOP Vlašim

HOSPODAŘENÍ ČSOP VLAŠIM

Hana Krejčířová

Na ztrátě ve výši 170 tisíc korun se podepsala pokračující pandemie Covid 19. Obdobně jako v letech předchozích byly po značnou část roku znovu uzavřeny všechny naše obchody, paraZOO, expozice ve Vodním domě i Domě přírody Blaníku. Opět jsme po několika měsících nemohli nabízet ubytovací služby.

Mzdové náklady představují 59 % ze všech nákladových položek organizace. Na výnosech se podílely se 46 % provozní dotace a 39 % příspěvy služby. Činnost organizace podpořili nejen finančně ale také věcnými dary naši sponzoři. Celkem jsme takto získali 1 435 000 Kč. Z toho obce věnovaly 89 500 Kč. Přehled dárců přináší poslední strana této výroční zprávy.

V roce 2021 jsme přijali a vyúčtovali dotace v celkovém objemu 12 816 000 Kč. Významné položky vyčerpaných provozních dotací byly v roce 2021 zejména:

- dotace na údržbu přírodně cenných lokalit v úhrnu 866 865 Kč od Ministerstva životního prostředí ČR,
- dotace od MŽP na další projekty (zabezpečení tahových cest obojživelníků – 510 780 Kč, paraZOO – 583 072 Kč, projekt Spolu s prarodiči – 234 500 Kč, ochrana hnízd čejky chocholaté, podpora dobrovolnické aktivity atp.) v celkové výši 1 936 tisíc korun,
- dotace od Úřadu práce Benešov na zřízení míst veřejně prospěšných prací v celkové částce 855 998 Kč a v rámci podpory vyplacených náhrad mezd zaměstnancům, kteří díky vládním opatřením kvůli koronavirové pandemii nemohli vykonávat svou práci plus částečná úhrada náhrad za nemoc či karanténu při onemocnění Covid 19, program Antivirus celkem ve výši 1 029 384 Kč,
- Středočeský kraj poskytl dotace ve výši 2 435 tisíc korun – provoz Krajského střediska ekologické výchovy, spoluúčast na projektu Tůně OPŽP atp.,
- dotace MŽP k OPŽP podpořila projekt Roudný a Motýli v celkové výši 508 573 Kč, k tomu přispěl Středočeský kraj spoluúčastí ve výši 337 362 Kč.

Přepočtených zaměstnanců bylo za rok 2021 celkem 42,43. Ke dni 31. 12. 2021 bylo v organizaci zaměstnáno celkem 38 kmenových zaměstnanců.

Výrok pana Ing. Karla Novotného z Organizační kanceláře Praha k auditu účetnictví za rok 2021 je součástí výroční zprávy.

Fundraising v ČSOP Vlašim

Andrea Konvalinová

V ČSOP Vlašim probíhá fundraising již mnoho let, zvláště pak získávání darů na podporu péče o hendikepovaná zvířata a grantový fundraising na ostatní činnosti jako jsou krajinná a ochranná managementy

a EVVO. Grantový fundraising je v ČSOP Vlašim dlouhodobě efektivní, funkční a pro organizaci významný.

V předchozích letech byla výborně nastartována spolupráce s některými obcemi, které dlouhé roky přinášely pravidelný příjem darů. Vzhledem k tomu, že v organizaci není dobře a zcela jasná metodika následné péče o dárce, některé obce postupem doby z tohoto důvodu vypadly. Dalším důvodem je také pandemie, neboť některé svůj příspěvek významně snížily nebo zcela zrušily. Právě důvody jako je nedostatečná péče o stávající dárce, některé zastaralé komunikační postupy a celkově nedostatek zkušeností a znalostí o fundraisingu vedly k potřebě fundraisingové strategie. Zároveň se minimálně pro fundraising využívalo firemní dárcovství vyjma materiálních darů na krmivo.

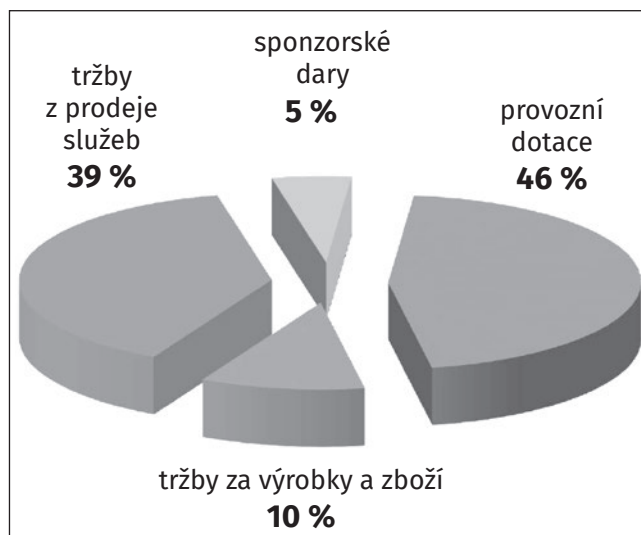
V roce 2021 jsme se rozhodli přistoupit k fundraisingu systematictěji. Základní kámen fundraisingové strategie záchranné stanice byl položen v roce 2021 díky podpoře z projektu OSF. definovali jsme základní potřeby, provedli analýzu stávajících dárců, SWOT analýzu a Alena Konvalinová absolvovala celoroční kurz Profesionální fundraiser od Centra českého fundraisingu.

Fundraisingové kampaně záchranné stanice pro živočichy

V roce 2021 byl pro některé fundraisingové kampaně využíván portál darujme.cz. Na péči o mláďata bylo prostřednictvím sbírky „MLÉKOFOND pro mláďata ve vlašské záchrance“ vybráno přes 19.000 Kč, úspěšná byla také sbírka „Čejka si sama hnízdo neochrání“, díky níž bylo možné pokračovat v monitoringu a ochraně hnízd těchto ptáků.

Pro fundraising záchranné stanice je významná také podpora z celorepublikové sbírky Národní sítě záchranných stanic „Zvíře v nouzi“, ze které naše stanice čerpala 149 885 Kč.

Graf č. 6: Členění výnosů 2021.

Tabulka č. 15: Rozvaha 2021 (v celých tisících Kč).

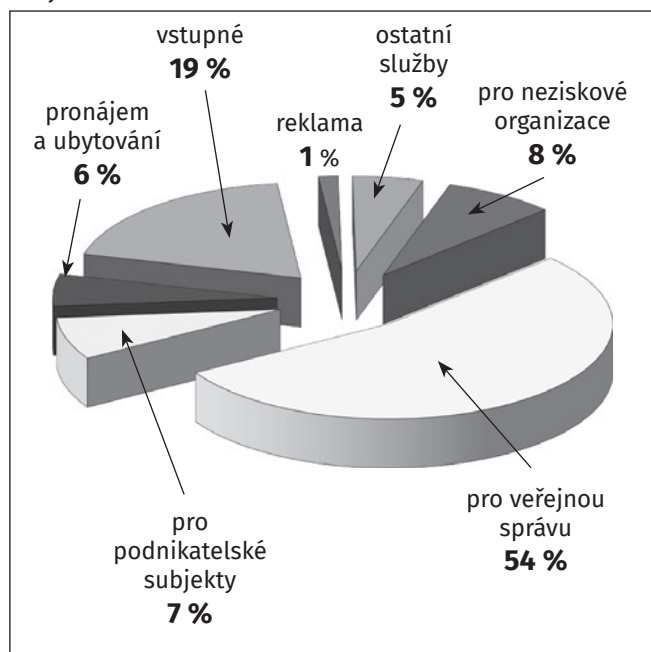
	01. 01. 2021	31. 12. 2021
A. DLOUHODOBÝ MAJETEK CELKEM	158 750	159 682
I. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	226 268	227 200
Pozemky	2 893	2 893
Umělecká díla, předměty a sbírky	594	594
Stavby	206 982	207 228
Samostatné movité věci a soubory movitých	14 974	15 665
Základní stádo a dospělá zvířata	115	115
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	573	573
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	137	132
II. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-67 518	-67 518
Oprávky ke stavbám	-55 057	-55 057
Oprávky k samostatným -movitým věcem a souborům	-11 773	-11 773
Oprávky k dospělým zvířatům	-115	-115
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-573	-573
B. KRÁTKODOBÝ MAJETEK CELKEM	21 517	20 580
I. Zásoby celkem	4 264	4 178
Materiál na skladě	191	112
Nedokončená výroba	108	43
Výrobky	2 853	2 822
Zboží	1 112	1 201
II. Pohledávky celkem	6 823	7 086
Odběratelé	2 131	758
Poskytnuté provozní zálohy	377	374
Pohledávky za zaměstnanci	34	11
Daň z příjmů	663	132
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	3 618	5 811
Nárok na dotace a ost. záúčt. s rozp. orgánů samosprávných celků	0	0
Jiné pohledávky	0	0
Dohadné účty aktivní	0	0
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	10 292	8 997
Pokladna	429	670

Ceniny	100	-1
Účty v bankách	9 759	8 328
Peníze na cestě	4	0
IV. Jiná aktiva celkem	138	319
Náklady příštích období	0	21
Příjmy příštích období	138	298
AKTIVA CELKEM	180 267	180 262
A. Vlastní zdroje celkem	171 167	171 547
I. Jmění celkem	170 870	171 420
Vlastní jmění	170 509	171 036
Fondy	361	384
II. Výsledek hospodaření celkem	297	127
Účet výsledku hospodaření a ve schvalovacím řízení	297	127
B. Cizí zdroje celkem	9 100	8 715
I. Rezervy celkem	1310	1310
Rezervy	1 310	1 310
II. Dlouhodobé závazky celkem	371	230
Dlouhodobé bankovní úvěry	371	230
III. Krátkodobé závazky celkem	4 366	4 025
Dodavatelé	274	249
Přijaté zálohy	0	0
Ostatní závazky	13	12
Zaměstnanci	691	814
Závazky k institucím soc.zabezp a veř. zdrav. pojištění	399	398
Ostatní přímé daně	63	27
Daň z přidané hodnoty	326	-49
Ostatní daně a poplatky	23	0
Jiné a ostatní závazky	17	28
Dohadné účty pasivní	80	66
Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	2 480	2 480
IV. Jiná pasiva celkem	3 053	3 150
Výdaje příštích období	314	351
Výnosy příštích období	2 739	2 799
PASIVA CELKEM	180 267	180 262

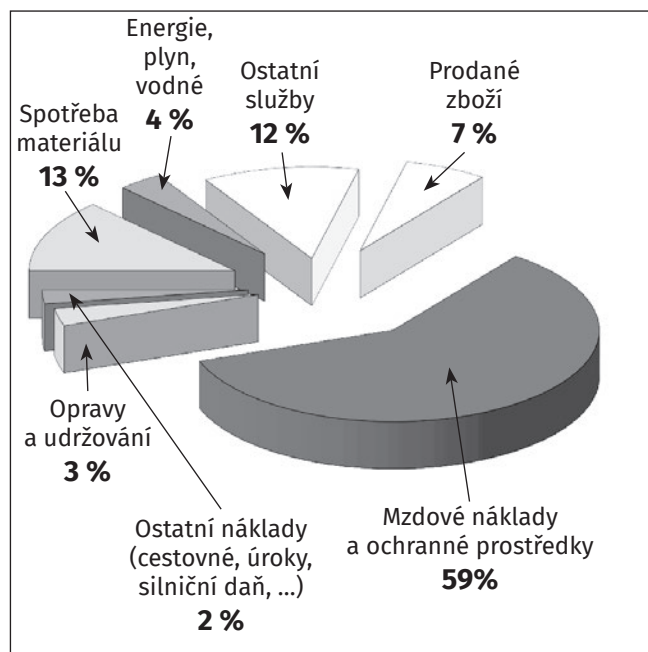
Tabulka č. 16: Výkaz zisků a ztrát 2021 (v celých tisících Kč).

I. Spotřebované nákupy celkem	6 468	I. Tržby za vlastní výkony a zboží celkem	13 856
Spotřeba materiálu	3 642	Tržby za vlastní výrobky	333
Spotřeba energie	828	Tržby z prodeje služeb	10 910
Spotřeba ostat.neskladovatených dodávek	168	Tržby za prodané zboží	2 613
Prodané zboží	1 830	II. Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	-85
II. Služby celkem	4 362	Změna stavu zásob nedokončené výroby	-64
Opravy a udržování	866	Změna stavu zásob výrobků	-21
Cestovné	28	III. Ostatní výnosy celkem	65
Ostatní služby	3 468	Úroky	0
III. Osobní náklady celkem	16 789	Jiné ostatní výnosy	65
Mzdové náklady	12 355	IV. Přijaté příspěvky celkem	1 460
Zákonné pojištění	3 868	Přijaté příspěvky (dary)	1 435
Zákonné sociální náklady	566	Přijaté členské příspěvky	25
V. Ostatní náklady celkem	592	VI. Provozní dotace celkem	12 816
Ostatní pokuty a penále	5	Provozní dotace	12 816
Úroky	61	VÝNOSY CELKEM	28 112
Kurzové ztráty	2	Výsledek hospodaření před zdaněním	-170
Jiné ostatní náklady	524	Daň z příjmů	0
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	71	Výsledek hospodaření po zdanění	-170
Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	42		
Poskytnuté členské příspěvky	29		
NÁKLADY CELKEM	28 282		

Graf č. 7: Rozdělení služeb 2021.

Graf č. 8: Struktura nákladů 2021.

ORGANIZAČNÍ KANCELÁŘ PRAHA

sdružení auditorů a daňových poradců

Doc. Ing. Karel Novotný, CSc. Ing. Karel Novotný

Praha 4, K Závorám 171, 143 00

E-mail audit.okpraha@ok-praha.cz, karel.audit@centrum.cz

www.ok-praha.cz

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA 34 / 2022 o ověření účetní závěrky k 31.12.2021 účetní jednotky

ZO ČSOP Vlašim, pobočný spolek
(dále jen společnost)

IČ 185 95 677

VÝROK AUDITORA

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky společnosti **ZO ČSOP Vlašim, pobočný spolek** („Společnost“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2021, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2021 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Společnosti jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv společnosti **ZO ČSOP Vlašim, pobočný spolek** k 31.12.2021 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za období 1.1. 2021 - 31.12. 2021 v souladu s českými účetními předpisy.

Výrok auditora je

bez výhrad.

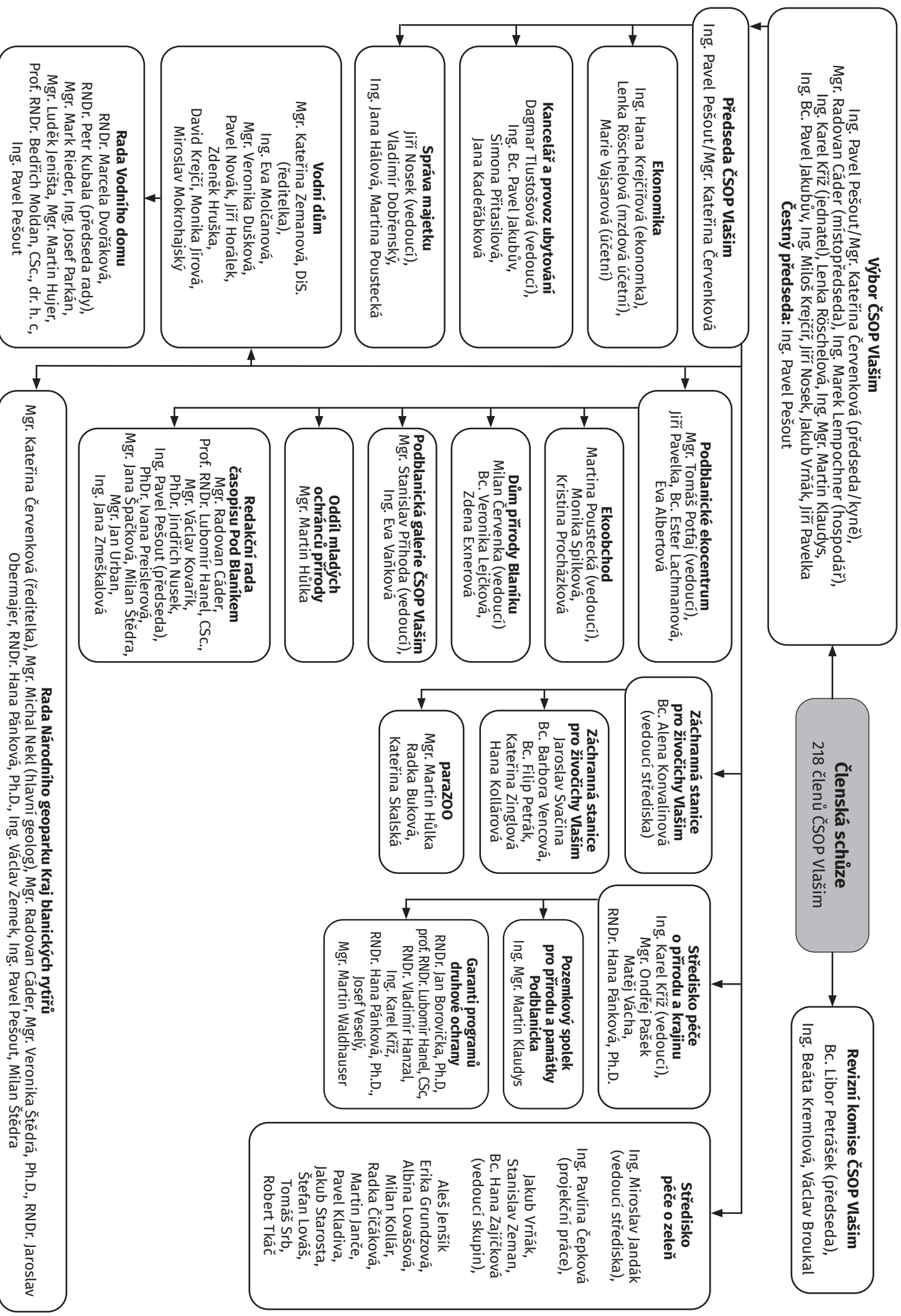
Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Společnosti nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ing. Karel Novotný
auditor č. evidenční 1824
Organizační kancelář Praha
143 00 Praha 4, K Závorám 171

V Praze, dne 27. 4. 2022

Lidé ČSOP Vlašim 2021

DĚKUJEME NAŠIM DÁRCŮM

Bohatoučinnost podblanických ochránců přírody v roce 2021 podpořily tyto obce, města a instituce (řazeni dle abecedy):

AOPK ČR; Čáslavsko; Hvezdonice; Chocerady; Krhanice; Louňovice pod Blaníkem; MAS Blaník; MŽP ČR; Muzeum Podblanicka; Nadace Open Society Fund; Pacov; Pelhřimov; Povodí Vltavy s. p.; Právoňom; Pražské vodovody a kanalizace, a. s.; Říčany u Prahy; Sdružení MOP ČSOP; SFZP ČR; Středočeský kraj; Tichonice; Úřad práce Benešov a Kutná Hora; ÚVR ČSOP; Veolia Česká republika, a. s.; Vysoký Újezd; Zdislavice

Jedním z nejdůležitějších příjemců organizace jsou dary. Následujícími firmám a osobám (řazeni dle abecedy) děkujeme za projevovou přiznání:

MECENÁŠI ČSOP Vlašim 10 000 a více Kč

ALBERT Supermarket, Vlašim; BAKKER, s. r. o., Divišov; Běháměspolu.cz, z.s., Jablonec n. N.; BEZPO Benešov s.r.o.; Buková Radka, Praha; DOKONALÁ LÁSKA s.r.o., Nedvězí u Říčany; FAWLEN s.r.o., Wacovice; HSBC Bank, Praha; Matuška Luděk, Louňovice p. B.; Paroubek Jan, Ctibor; RABBIT Thový Štěpánov a.s.; Strubarová Magdalena; Vlasák Vladislav, Benešov; WAGAMUNDUS s.r.o., Blansko; Želivská provozní a.s., Praha 10

PATRONI ČSOP Vlašim 5 000 – 9 999 Kč

Balcar Jiří, Praha 8; Benešová Irena, Praha; CENTRIN CZ, s.r.o., Kostelec n. Č. l.; Stupková Helena, Kácov; Hlatká Daria; Holan David; INSTALACE ŠTASTNÍK, s.r.o., Žďar nad Sázavou; Kupka Martin, Líbeznice; Müller Richard, Tachovice; Petruncíková Romana, Dobřejovice; PRAGER FISCHMANDEL s.r.o., Říčany; Rettková Barbara, Havířov; Sátrová Jana, Vlašim; Skopalíková Jana, Dolany; Stibůrková Petra, Benešov; Valášek Luboš, Praha Smíchov; Vítek Jan, Praha 9 – Hrdlořezy

SPONZOŘI ČSOP Vlašim 2 000 – 4 999 Kč

Bartošová Eva, Psáry; Bezouška Jaroslav, Benešov; BILLA s.r.o., Benešov; BÍLÝ Tomáš, Praha 10; BORFI, s.r.o., Praha 9; Davidová Dana, Praha 9; Dobrá Kateřina, Minichovice; Fraňková Andrea, Praha 4; Hátlová Helena, Praha 3; Havlová Veronika, Tehov; Hladík Martin, Doubravčice; Hrbáčková Kristýna; CHRAŇTE ZVÍŘATA - SAVE ANIMALS, o.s., Brandýs n. Labem; Jaklovský Petr, Slavce; Javůrková Hana, Praha 4 - Chodov; JZ LOGISTIC s.r.o., Kozojedy; Katzerová Nasta, Jindice; Kerhartová Lucie, Rataje n. Sázavou; Kislíngerová Marie, Pětihosty; Klauďas Martin, Vlašim; Koreitková Těťana, Zruč nad Sázavou; Kovářová Gabriela, Svítavy; Křibatová Dagmar, Praha 10; Křizová Lucie, Vlašim; Kukalová Vlasta, Babice; Kulhánková Veronika, Březová-Olešsko; Lédlová Eva; Nováková Eva; Perneová Dana, Svojetice; Petřík David, Praha 5; Písařík Stanislav; PIVOVAR FERDINAND s.r.o., Benešov; Pošová Eva; RODINNÉ CENTRUM ZAJÍCEK, z.s., Pyšely-Zaječice; Svičková Iva, Vlašim; Šafaříková Helena, Příhonice; Trávničková Adéla; Vaňková Eva, Vlašim; Vetrovcová Ludmila; Vnučková Klára, Praha; Volovecká Jaroslava, Benešov; Zemanová Kateřina, Zruč nad Sázavou, ZŠ Mendlíků (Renata Hromská), Praha 4

PODPOROVATELE ČSOP Vlašim 500 – 1 999 Kč

Adámek František, Uhlířské Janovice; AGRO DOLNÍ KRÁLOVCE s.r.o., Dolní Královice; Bartoňová Kristýna, Praha 1; Bártová Irena, Praha 10; Běhounek František; Bielik Miroslav; Dolejšová Veronika; Borský Jiří; Braniš Jaromír, Vlašim; Brož Pavel, Říčany; Čápková Eva; Černý Jiří, Sušice; Červená Renata; Daněk Martin, Dubec; Fejtová Blanka, Hradec Králové; Fořt Radoš, Český Šternberk; Fraňková Daniela, Halenkovice; Fric Miroslav; Gattnerová Anna; Hálek Martin; Havlová Květa, Praha 4; Hervert Jiří, Xaverov; Hladík Jakub, Hlubčková Andrea, Říčany; Janeková Daniela; Jurečková Veronika, Praha 6; Kasal Pavel; Khusainova Dina; Koudelka Ivo, Pyšely; Kovanda Martin; Kabáty; Klímenová Barbora, Praha 10; Křivánková Martina; Kunclová Gabriela, Karlov Vary; Kurupata Ondřej; Kvisová Květa; Kynclová Zuzana, Petřkov; Levinská Kateřina; Lukášik Jan; Macháčková Markéta; Makovská Veronika, Praha 8; Mossler Petr, Mirošovice; Nachtigal Václav; Nedvědicová Vendula, Praha 4; Novák Jakub, Jenišovice; Novotný Petr, Praha 4; Ortenzová Kateřina, Praha 2; Páková Lenka, Praha 3; Paleček Jiří, Kutná Hora; Petrovicová Veronika; Pivoňková Blažena, Struhařov; Pospíšil Roman, Štěchovice; Rada Zdeněk, Praha 21; Růžicková Brigita, Příbram; Růžicková Kateřina, Minichovice; Schmiedtová Božena; Stohrová Šárka; Stránský Milan; Stuchlíková Eva, Líbež; Sušir Martin, Praha 4 – Chodov; Šafaříková Lucie, Mirošovice; Šanda Dobroslav, Choceň; Ševčík Bořivoj, Doksy; Šima Robert, Týnec nad Sázavou; Šimonice Josef; Ostředek; Škorpiňková Dagmar, Počátky; Škotová Martina, Kolín; Štěpánek Zdeněk, Zruč nad Sázavou; Šteřbová Helena, Libeň u Maršovic; Trnková Marcela, Mariánské Lázně; Trpáková Miriam; Vajsař David, Vlašim; Vaško Jan, Praha 6; Veselá Romana, Pyšely; Veterinární klinika Minichovice; Veterinární ordinace - Kheironet s.r.o., Mukařov u Říčany; Volný Josef, Loket; Vondrášková Libuše, Mokrá Lhota; Vonšovská Jana, Tupadly u Čáslavi; ZŠ Bystřice; Zubcová Denisa, Uhlířské Janovice

PŘÍSPĚVATELE ČSOP Vlašim do 499 Kč

Adamcová Tereza, Dolní Jiřčany; Benediktová Vlasta, Starý Pízenec; Bibrová Lucie, Tábor; Bláhová Karolína, České Budějovice; Boučková Zuzana, Hradec Králové; Brunnerová Barbora, Praha 4; Buňková Romana, Vlašim; Dvořáková Jaroslava, Souhrad; Ehrenbergerová Vanda, Praha 6; Ernestová Pavla, Hvozdec; Grigelová Ivana, Jílové u Prahy; Halaburdová Kristýna, Třebísko; Halíková Hedvíka; Horák Radovan, Kunčice; Horáková Veronika; Pláňany; Chladim Tomáš, Praha 9; Chovančíková Dana, Vsetín; Kadlecová Jana; Kočí Jitka; Letáček; Kočová Iva; Předboj; Kohoutková Eva, Květnice; Kolář Radek, Veselí n. Lužnicí; Koldelka Zdeněk; Holice; Kral Michal; Kříse Štěpán, Praha 6; Krůčka Markéta; Kuchtová Romána; Lůňáková Alice; Šibřina; Machač Šimon; Mikulášková Lenka, Prostějov; Mužíková Lucie, Stávkov; Neumanová Eva; Novotná Eva, Praha 10; Pavlu Miroslav, Rádl; Pivoňková Petra, Strančice; Podroužková Štěpánka, Praha 8; Richter Jiří, Kmetiněves; Sadovská Veronika, Prostějov; Skálová Michela; Skrzypková Anna; Sobotková Marie, Polná; Stuchlíková Lenka, Slaný; Svobodová Anna; Škottová Věra, Vsetín; Špalová Jana, Klv; Štefanová Tereza, Praha 5; Štěchová Svatava, Jestřábí; Tílová Tereza, Praha 9; Trnka Vlastimil, Uhlířské Janovice; Trunečka Michal, Praha 4; Turay Jan; Valesová Barbora, Velké Karlovice; Víchová Ivana, Bystřice nad Perštejnem; Volfová Andrea, Karlov Vary; Volfová Marcela; Vorlová Eva, Vidláková Lhota

a dalších několik set anonymních dárců veřejných sbírek

ČEKA SI SAMA HNÍZDO NEPOSTAVÍ, JENDARUJ, MLÉKOFOND, Nadace VIA, Fond EUROWAG, POMOC PRO ZVÍŘECÍ MARODY, ZVÍŘE V NOUZI a návštěvníků Domu přírody Blaník, paraZOO ve Vlašimi a Vodního domu v Hutičích.

